

Sijn name was merlyn
 dat ghewone die gheschiede
Achtere sijn onder vader
Hier so was gheuaren
 dar merlyn quam te xij iaren
 egeerde slachten en rieren
 a sijn vater manieren
 en i deel na sijn moeder
 hi was wiser en woeder
 van allen dinghen die soude ghesien
 dan wiken diemen hadde ghesien
 en oec in sijn doen
 en voerde den ro. verpandragoen
 hi quam dar uer
 sijnne weer ouer hoe menoch ier
 dar die hertoghe starf
Tinggeel en uedarf
 bi verramesse van verpandragoene
 en hi medius doene
Dom dar yguerne die coninghine
 doech verpandragoens minne
 doeghinc hem merlyn bekeren
 darmer vele en mochte leren
 sijn forset en in den wouden
 dar in ghinc hi hem onthoude
 hi was bedroggher en loos
 dar was sijn ziele alroos
 van sijn nature keerde als gader
 a den duuel sijnen vater
 en hi onste meer lide
 dan enoch man doe wude
 dar hi was loos en ongherouwe
In cleue i. swamen was i. ionctrouwe
 die yuene was ghedant
 en was ghene stoep in laut
 sijn munde zere merlyne
 en hi hare dat was enstijne
 diele wile quam hi te hare
 en nam hare goeden wate
 bide bi doghe en bi nachte
 en si hilt hare wel in die wachte
 en si was ghede hem wi hi ware
 hi merlyn seider hare
 seide die ionctrouwe dat si soude
 dat hi hi woude
 in dien dat hi hare vroet make
 van ere dine van ere sake
 en wile van sijn behendichee
 ghelyc: boer gherne dede
 want hi die ionctrouwe minde
 so dar han dede dat hi onthoude
Nar wilde dat ic v wile dan

die ule can
Ic segt v sprac die ionctrouwe
 war ic v lide op trouwe
 dar ghi mi wylt die waerheede
 hoe men mach sluren ene stede
 oer worden die heiluen sulke cracht
 sonder florel en ander macht
 darste menen onclure maghe
 sonder die gone diere toe doghe
 en die te selue wor can
 sijn her wylt ofte man
 en hoerien mach beduelen
 enen man en mer slape uellen
 dar hi onthoude mine mach
 so ouer nacht ro ouer dach
 oter wiken dat ment ondoer
 des moeti mi maken vroet
Ende hoe wude weren dar
 Spac merlyn dar hi sar
 ghinc seir si ic segt v algader
 ic wylt doen dat wiken vader
 ghewelt dar ic wiken wille dade
 weder boe ofte spade
 en dan myn vader wate
 bi eneggherande lide
 hi soude mi sere nemen sleuen
 bi dien moer da mi saer gheue
 hoe dar ic mi mach verweren
 en stouwen het vrochte mi dore
 en nemer wel ware des
 darter gherichte trouwe es
 en dat ginc mine beghet
 oer wiken worden en bedinget
 dar oer sijn seker dies
 dar an laghe v verlies
 sijnne dade nemmer wiken wille
 weder lide ofte spade
Doe wylde yr hare algader
 te doene slaper haren vad
 so tre ewen andren man
 die si woude en die siez an
 bi dien so was hi selue i. dor
 dar hi seede har slaven i. dor
 oer worden sonder pinc
 was her boe ofte seirac
 was her kerke ofte parr
 bi den worden diere toe hoer
 die was hare re herre uel
 en si streest al in ene brief
 want si woude selue struuen
 en hier hare gheen wort enclure
 en sollen riden dar si vernam

Missiuen
 A 1599

dar mer hi tore hare quam
de sine slapen merren brieue
en hi waende wesen mer sine lieue
ar en mochte niet ghestien
s i wachte hare so wel van dien
dar si behilt hare siuerchede
en hi hare anders niet en dede
dan hi ghinc en keerde
biden werden die hi hare leerde
Wameer dar hi van hare stier
en sine danc gaen liet
w aend hi seker sijn van desen
dar hi mer hare hadde gheue
en omme dar hi riede a. luttel sijn
fader vrade die moeder sijn
so sloop hi als i. ander doer
ar ghi moghet wel sijn vroer
had hi gheuert algader
fa den diuel sines vader
sone mochte hi slapen niet
want gheen diuel slapens plier
So langhe leerde si en vernam
hem doe hi tore har quam
dar sine sloer in ene haghe
binnen der uren van ene daghe
gort mochte van woorden
de ren woude behorden
dar strecte an conuolge
dar so bleef hi sonder faelge
so dar niemē van hem ne wiste
oer in enegherande luste
W ant dar wout was harde groot
dar sine suer woude in besloot
tuffchen conuolge en so loos
f e vortmen niet den wout altoos
de ghene dinc dus besloot
in den foresse dar was groot
dar was die lantflor brochte
f ebraghen in die haghedochte
en si hieten so werdelike
dar men in gheen coningrike
vanden ne hadde gheen kint
ven allen draghen ter ghemint
e nne woud was alle ne nitt
dar ghi of hoer die bedier
s halte woude en ioncfrouwen
de lantflor dichte bestaunen
en reorsten dar hi quam so vor
dede nare alder ne behoer
hem hebben woude maghet hoghe
de hem stieren leerde merren boghe
en menegherande ander spel

dar hi vernam en leerde wel
en leerde hem doen en laten
en si spreken oer te maren
en si alrehande houesschede
en si menegherande stonc iete
dar hi hem mede stonc gheuer
en si nemen en wiste hoe hi hiet
d ene hieten stonc voutelue
en si dander conincs lunt
ar die ioncfrou diene dar brochte
en si diere an leide al har ghedochte
en si in haren sin verroos
s i hieten stonc wise altoos
Dus was lantflor daer
oetter ioncfrou in laer
en wes meer dan i. ander dede
b innen v. iden in enegher stede
dar lunt was so ouer stonc
her mochte mer rechte draghen cront
de ioncfrouwe diene hadde re houden
s i bedroech hare al in wouden
en si in groten foressten
al dus segghe ons die waltche wiste
en die haghedochte was el mer
dar ghi of hebt ghehoer bedier
dan al gader touerien
s almen der rechter warchen lunt
b eneden den berghe a. luttel sijn
dar die coninc van die sijn
hadde ghenome doe hi bleef door
dar stont een ghesate groot
van hullen en van zolen
de wel rikelike mochten braden
dar was der ioncfrouwen al
b eneden berghe in een dal
dar die haghedochte noer
si u verstaet ic maers v. vroer
dar liep i. soue ruitere
v ol van vische menegheriere
o schremer vinden die si sochte
en si diere an leide sijn ghedochte
der ioncfrouwe wounghe en har ghesate
s ronden so bendelike vortman
o enne mochte v lieke met ghedochte
dar si woende en hare leden
b ruylen alst har goer dochte
en si es anders niet ghedochte
Dus bleef lantflor in haerte hoer
en si bediede altoos in gueden
z ier lantflor traen re dier ure
v an lantflor die auenture
hoe claudas. co. boerdg. hinde. veng

Van der coninc hime van benewijc
e n van garmes so ghelijc
ie in den closter waren begheuen
e n leiden i suuer leuen
Alse ren coninclichen closter staer
st u hoer hoe dese redene gaer
**Hoe i monic den coninghine maecte conr
dar hare kindre leueden en watreu gesont**

Die auenture die hier comt in
Seghet ons no meer no min
den dattie coninghine van benewijc

e n har suster also ghelijc
leiden i salich leuen
Ten closter dar si ward begheuen
h en bequam wel die stede
e n al die voere mede
van den clastre en van den vrouwe
e n dieuden gode met trouwen
die closter die wate cortelike
b iden ij coninghine rike
Want meneghe vrouwe bogat har daer
e er quam tenden dar iaer
d ier in brachten groten staer
d ur gode en omme dar
d arter die vrouwen ward begheue
e n leiden een salich leuen

Die coninghine van benewijc
si ghinc elker daghelijc
dar toe en andre noemen mede

O pren berch ter zeluer stede
dar har man door bleef
dar si dicke rouwe droef
e n als keerde vander stede
G hinc si ter haghedochten mede
dar si har hinc ver loos
des so plach si alsoos
e n seide menich stane ghebede
dar god dur sijn omoedichede
die uele moede beralen
e n in hemelrike halen
Want si waende dar hi ware door
har stane sone lantsloot
An moghedi horen war si plach
e nimer opten maendach
dede si misse singhen rwe
Ter zeluer stede no min no meer
dar het man begrauen lach
dar was opten maendach
o uer hem en ouer har hinc
dar si sere hadde ghemint
Tenen stonden was si ghegaen
o pte haghedochte stien

Dar si har in rouwe droef
e n ene langhe wile bleef

En doghede si meneghe pine
en monic van suarter ordine
Quam dar ghereden ter stede
dar si dede har ghebede

h i had ene suarte conele an
h em volghede achter i ionc man
doe hi sach hare anghedout
h adhs wonder menichfour
darre coninghine droef

die tunc in haren sinne bleef
h i groeste met stouen warden
e n alle die hare toe behouden
h i besachte meer allene
dan al dandre ghemene
dar dar si hen dochte so stoue
e n wert van groten loue

Doe sprac si weder so si eerst mach
h ere seir si salighen dach
G heue u god en onse vrouwe

Hi vraechde har wes si den rouwe
d reue also menichfour
e nrie grote anghedout

Also began hise doe claghen
h er was i man van ouden daghe
h i hadde gheweest ridder goet

dar te voren alst hem so stoet
dar hi der wapine mochte pleghen
e n alle hise hadde ghedroghen

So langhe dar hi was i our man
doe begat hi hen vort an
Tenen closter van sinte augustine

h i doghede dur gode grote pine
h i hadde die armsteden groot
al waren si van vleeschse bloot

e n dar toe alle sine lede
f ar a usichte en te menegher stede
ochtremen stouwen i reilijn

dar hi ghewont hadde ghesijn
die goede man die daer was come
Alde hi wel hadde vernomen

den rouwe en dar seer
dar si droef in lanc so meer
Van benewijc die coninghine

Doe sprac hi met soeten sinne
v rouwe seir hi en suster met
dar ghi der voere a plar

S ijt wijs ofte man
die he begheuet en keere an
h i moet doen vte here hinc

Alle rouwe en alle sinere

In
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33

In ware allene om sine sonden
so langhe dat hi niet onderwoude
Die coninghinc dat si hem seide
al vut endiur die waerheide
hac si hadde haren man verlore
bi onghewalle daer te voren
dar omme drees si niet i ruitur
her was algader om har kint
dar si verloos sine wiste hoe
om sulke sake droener die
dar telde si den goeden man
dar si uele merete an
bi al dien dar hare dochte
dar hi wel goet man wesen mochte
Rouwe seide doe die goede man
een deel heb diere rechr an
alre vela hadde si verlorren
In vrenden die hare toe hosen
ghinc sij allene niet
dachs den meneghen an misteier
diere stide of hebben ghenomen
dar siter darter dus es comen
gherij he en en verdraghen
dar ho'per omme langhe daghen
wan die o'ane wille
dar men verdragher en sughet stalle
van oude saken die gheuel
en handen die ordure wel
en sij der seker en ghewes
dar u kint noch leuende es
en harde wel te ghemake
en alrehande sake
en also seint van siere anden
alre of ghinc selue hadr gehoude
Alre die die coninghinc harde
versucht si metten woede
van wande al in een
van listepen eer si ghefeou
en alsi doe te talen quam
van der listap die si vernā
leide si doe har hande te gader
te gode wart onsen vader
en si seide edel here
ferud v dur die gods ere
dar ghi mi segr die waerhede
bi uwer rechter kerstinde
ofre lantfloer noch leuer
dar mijn herre omme heuet
sult droefheit en silt seer
fenne mochten vertellen nēmermeer
Rouwe seir hi sij onuerwaer
fenne hadde die waerheit niet ghespart

Fe woer wel dar v herer
en si all' inen wille heuet
van des den daghe toe behor
fchebbe gheweten en verhoer
n diene daghelyes sien
en gheselstap niet hē pten
Dy here dat si waer ist dan
vraechde si den goeden man
gher ut sien of spreken
dar mi dder mijn herre breke
ghin stome kint lantfloer
so ware mine listap groot
fof van verren dar waer sien
ghochter mi also ghesien
dy here helpr mi daer toe
dur uwe daghet of ghi weet hoe
dar bar si hem menich wart
dur onsen here die noit verstarf
Var dat si bar en verfuon
Hi seide hinc mochts niet doen
si mochte wel seker sijn dar of
want hi verlore sijn ghelof
ghar ic ben wel seker das
dar hi in groter listap was
so uele hys mi ontdece
en voem ver trece
dar ic die rechre waerit weer
om te stelpene v leer
en om te coene vben rouwe
so bringhinc v minare vrouwe
Dy here sprac die coninghinc
segr mi dur die gods minne
of hi es in siere vande laur
of wiene heuet in die hour
Rouwe seir hi neen hi niet
h i troest se wel en beher
h i es sinen vanden veere
ghinc durfres niet sijn ere
ouer hem hebbe si ghene mach
h i es dar toe te wel ghewacht
en behoer van sinen vrent
die hem daghelye dient
Des was die vrouwe verhuucht
en bar hen dur sine duucht
dar hi in den closter ghuue
en saghe en vernāme
hare voere en hare sede
en haren closter mede
of hi ier kende van den vrouwe
des maende sine in siere vrouwe
Die goede man was siere berste
en seide dar hij gherne dade

Behou hem god sine ghesonde
en poeren in coeren stonde
en dade hem noot of ander sake
Doe was die ioncfrou te gemake
doe fier hem seggen hoide
Sinnam orlof metten worde
In den ridder en voer voort
Van hare latic traen die wort
Die ridder ne lette niet
Doe die ioncfroue van hem stier
en voer wech dar hi mochte
Alse die auenture sochte
en quam ghereden ber ouen dach
dun vrou dar sijn wech lach
Dar quam tegen hem in sijn ghemoer
beide rois en re voer
Lied hi groten scaren
In die middel quam gheuaren
en groot die hadde brocht
In sijn pairs freer g'wacht
enen man met ere linc
dien hi dede grote pine
Want sine oghen waten verbont
en sine hande te dien stonden
ghelijc dar menne doden wilte
Die ridder metten wuten stude
quam ghereden die dar nach
hem dochte dar hi op ghenen dach
ghenen scoenen ne hadde gesien
en sinen oghen dan dien

B
Arurs wijf van minen goede
desen laster en dese armoede
diemen mij doer alse gi fier
Inne hebbs verdient niet
sochran salmen mij doden saen
Ware die macluyt ghedaen
en arten ridder den gi hier stier
Inne wils mij verdragen niet
Doe seide die wite ridder saen
here her is conheit geden
Al dien dar hi logheur des
In der coninginne man es
en hinc daer hem vonnessen daer of
hebben inder coninginne hof
Van des dar gi op he wilt staden
en holpe niet dar sies mij haden
Sprac die ridder diene hadde geuten
en sal hem thouer of slaen
Inne lieres niet dur man die leuer
so kerstendom ontfraen heuer
so dar te hem ander vonnessen doe
dan in mijn hof te deg'v hoe
hi heft mij lasterlike ghevoert
en mijn vrouwe mijn wijf verhoert
des heuer si har lijf verlaen
en hi als hebben sulken roen
en hi van mij sal seiden
hem sulle alle wijf verlaen
en sine nach raue'v'v'v'v'
Inne laster mij metten laden

Dar die hinc an was geknocht
Dar die gebanghene mede was brocht
Doe stae hi rhuert in sine stede
Si vinghen te haren speren bede
S hene ridders en straken
Ise die gerne soude gheraken
Die grote ridder miste al
Cnre wiere hadde sule gheual
Dar hi den groeten ridder stae
Sijn spere ne booch no ne binc
Doe droze den lichame
Ise al wist hem om be quame
Ter erden en sijn herte brac
Die streke dede hem sule ongemet
Dar hi sijn sule was sijn gheual
Sine liede waren ont wapent al
Sine waer den hebben gheen ruwaen
Si waren si so sere ver vaert
Si hi den ridder saghen hem derde
Sine sochren ne ghenen verde
Si ghingen vlien hi groeten stenen
Dar wart dar si comen waren
Har here bleef ter erden doot
Dar dat hi was so groot
Hi hadde becoft sine omnate
Die wirtte ridder veer sieve strote
Sierren ghenen die was gewaen
A v hoepet hi dar hi sal ontgaen
C n danete den ridder sere
D eselike der groeten ere

O p dien dach was ghestaer
C n wangede den ridder hoe hi hier
Dar hinc hare noemen mochte
Die dar wonder dur hare wrochte
Die wirtte ridder antwoede gaf
C n seide dat hi oprien dach
Siet ne mach weren sijn name
Dar oft hem els bequame
Dar hi ter vrouwen varen wilde
Dar hare reiken van minne seide
Dar hi sal sine belkennen
C n die ridders vander buise
Hi seide here dar laue ic wel
Ic danede en niemant el
Dact sijn die ic ben ontgauen
Van hem die mi hadde gquaden
S i seiden doe mer deser rale
Die gine voer neder in enen dale
Dar hi sach ene casteel staende
Dar hi vuerder betwende
Die wirtte ridder voer van daer
C n quam correlike dar naer
Dar ene poort vant
S tande in a plein lant
C n a ene stone zale
Dar stont ene ionefrouwe die wale
S ant en stone was
I n te poort van welas
Die heyer die ridder ghort
Die dar quam en veer wort

ar wiken sulchro dore...
 nreter ensteel goet...
 ghaeten des moeghous riden
 die in dien nathr niet hem onbiden
 er steden dier hi hem behier
 dore wile hys antlegghen niet
 doe en ter herbergen beide
 so wite vlanders ghesende
 nre besleutpen entie ionckrouwe
 ten nicht waren stunder rouwe
 er bliffen en niet spele
 m... in die rele
 te ne stgher die durenre met
 an der hem meer es ghesier
 e u dese wile noch op dese ure
 ter here te weder te arnie
Doe coninc en sine leden
 der si van den fauoste steden
 hadden si mensdens genoech
 at menit op dowers bog hem droch
 n heeden weder alkenale
 or... in die zale
 ersten darme coninc sit
 ner rijfheit en hi at...
 der in gheuren...
 ar den romins hede waren
 ie ghesp... was ter coze
 h... was die borch daz
 n quam ghesiden vor den coninc
 ar die nienegten etene vme
 an dore serca... die zale
Doe rader begoude sine mte
 o... coninc... seide
 I... onder... ghesende
 h... heur... ghesant...
 te bet... die sener... noch...
 u... en... ghesont...
 ar es... ghesont... sine...
 nre... die es groot...
 dore... hi ghesont...
 ande... y... d...
 inden... van...
 d... de...
 her... die...
 n... die...
 n... die...
 ing... die...
 v... die...
 f... die...
 slot... die...

e... houden...
 h... me leuer niet...
 d... ten hi vor...
 w... v... re hem beheren
 d... onbier hi v en doet vrighen
 h... me wil niet...
 v... or hijt al...
 d... ar in al die werer leuer
Doe seide die coninc...
 ven my...
 re...
 h... er of mach hi wel...
 n... nre achre niet van...
 o... yn laur...
 e... n van...
 f... salt...
 i... nre achre op hem...
 h... was...
 d... ar hi v...
 o... nme...
Here seide hi dars...
 f... ben wel...
 d... ar gi...
 e... n...
 n... n...
 e... te...
 e... n...
Doe seide die gome...
 s...
 o... un here...
 h... erne...
 c... omen...
 b... eide...
 h... ine...
 e... n...
 g... hi...
 d... it...
 d... it...
 d... ar gi...
 o... un here...
 e... n...
 v... ant...
 d... ar in...
 f... e...
 b... idien...
Doe seide die coninc...
 v...
 w...
 i...
 d...
 e...

Dal dat si conuen verstaen
in her yweyn lede wech saen
den ridder den gins neder
en gaf hem sin spere weder
h i wylde hem wnen hi sach
die bruggen die ouer rwaren
dar hi te voren ouer leer
h i seide dattie ridder reer
h i die rechte herstrate voren
den hi waende hebben verlaeren
onden woude dat dier sach
e n dat men se daer rwaren sach

Doe streden si bi deser loken
die ridder was sere roingemake
van minnen en hadde therte staer
dar des wille dat hi was se staer
s iere vrouwen der coninginne
er ymen leude hi in sinen sange
so sere hadde hi sin sijn verghoren
s v was hi weder op gheseten
a prar als dat hi her staen
doe hi in die boch quam gesien
t enden ander bruggen vort
h i voer wech niet groter sparr
t en woude wart sonder sparen
d aer sijn werd was in gheuare
e n her yweyn ghene alrehan
t er herbergen dier hi want
s raende sijn ouer seant yter
h i sat op en volgede ter weder
den ridder die daer voren voren
er yn her yweyn reer sonder sparen
e n volgede den ridder wille
o mme dat si weren wille
v oer art hi varen soude
d ier quam bi den woude
d ie daer sijn wiet sachre
t orer wilen dat hem doctre
d p enen berch staen a spere
d ar gheluch was ter were
o er enen blahonden yoniseue
d oe voer dan bart die ridder wene
a mme te wene weindre
w es dat sere wate
e n wiet apron berch lechte
h er was die ridder dien hi soche
h i quam tegen sinen gins weder
h edaler den berch weder

Doe si quamen te gennere
daerne was anders gzeue gzeue
dan si hem fell he onder sijn
die wert begonne den ridder vortgen

Die ridder was sere roingemake
van minnen en hadde therte staer
dar des wille dat hi was se staer
s iere vrouwen der coninginne
er ymen leude hi in sinen sange
so sere hadde hi sin sijn verghoren
s v was hi weder op gheseten
a prar als dat hi her staen
doe hi in die boch quam gesien
t enden ander bruggen vort
h i voer wech niet groter sparr
t en woude wart sonder sparen
d aer sijn werd was in gheuare
e n her yweyn ghene alrehan
t er herbergen dier hi want
s raende sijn ouer seant yter
h i sat op en volgede ter weder
den ridder die daer voren voren
er yn her yweyn reer sonder sparen
e n volgede den ridder wille
o mme dat si weren wille
v oer art hi varen soude
d ier quam bi den woude
d ie daer sijn wiet sachre
t orer wilen dat hem doctre
d p enen berch staen a spere
d ar gheluch was ter were
o er enen blahonden yoniseue
d oe voer dan bart die ridder wene
a mme te wene weindre
w es dat sere wate
e n wiet apron berch lechte
h er was die ridder dien hi soche
h i quam tegen sinen gins weder
h edaler den berch weder

Die ridder was sere roingemake
van minnen en hadde therte staer
dar des wille dat hi was se staer
s iere vrouwen der coninginne
er ymen leude hi in sinen sange
so sere hadde hi sin sijn verghoren
s v was hi weder op gheseten
a prar als dat hi her staen
doe hi in die boch quam gesien
t enden ander bruggen vort
h i voer wech niet groter sparr
t en woude wart sonder sparen
d aer sijn werd was in gheuare
e n her yweyn ghene alrehan
t er herbergen dier hi want
s raende sijn ouer seant yter
h i sat op en volgede ter weder
den ridder die daer voren voren
er yn her yweyn reer sonder sparen
e n volgede den ridder wille
o mme dat si weren wille
v oer art hi varen soude
d ier quam bi den woude
d ie daer sijn wiet sachre
t orer wilen dat hem doctre
d p enen berch staen a spere
d ar gheluch was ter were
o er enen blahonden yoniseue
d oe voer dan bart die ridder wene
a mme te wene weindre
w es dat sere wate
e n wiet apron berch lechte
h er was die ridder dien hi soche
h i quam tegen sinen gins weder
h edaler den berch weder

D es hi es ghesen en ghesont
s iene wilde niet om .9. pont
d ar hi noch bedorue
e n van sinen wonden staue
e n si die woufrouwe mede
l are daer ter seluer stede
d es si niemare heft vernomen
o f har lief sal weder comen
e n .i. er walticheit in coeren riden
d ar hare herte oē sal verbliden

D ir louede die vrouwe van rostrac wel
doe quam op .i. rosside suel
den knape in ghereden
er groter haesticheden
h i brochte enen stur
d ie hem an den hals hilt
e n was dur steken en dur houwen
t e meneger stede dar mischmen stouwen
h me brochte niet die helst daer
o ar in soniger stede was hi daer
s o dar si same waren vroer
w ar reikene daer ane stoe

E
e n mijn here gaf hem die sine
s och ist an desen seite an serne
d atrene mijn here walewom droech
d ir es lreiken genoeth
h i es te meneger stede dur houwen
e n dur steken alsmen mach stouwen
l se daer in den camp gheuel
s och mogedur hier an merke wel
d ese redene en dese tale
v orskonden si allegade wale
d ie gone die daer behouden
d ie vrouwe van rostrac was van warden
e n van hare seluten so ontsteken
s me mochte .i. wot niet spreken
e n reest dat si was becomen
s pric si god moere mi verdoemen
o f ic nēmermeer verblide
t orer wilen en totter rīde
v or dat ic den ridder sal sien
e n selker wesen van dien
d ar hū es en niemān el
d ie miere herren voecht so uel

Dar her was walewem die here
die my behilt in mine ere
twi ne hadde hi in niet alre cracht
ouer dach en ouer nacht
oboden en laten weren
des ne sal ic niet vergeren
Die bode wilde keren weder
ouer hoge en ouer neder
ste wilde hi daer niet langer dagen
Doe dede hem die coninc vragen
of hi den stilt daer wilde laten
Here seide hi goda moete mi verwaren
of ickene hier liete om enige haue
I vondit man die se mi gaue
in here heuet mi so beuden
Bernen moete al te colen
sprac van rostat die vrouwe
dur die ere en dur die trouwe
die mi die here heft gedaen
of mi sijn stilt sal ontgaen
den hi droech te siere side
si dedene nemen en was blide

Dien nacht dat was sijn gedochte
en daer lach hi harde sochte
en hadde aer en dranc
Dar was gepint om sinen danc
des morgens doe hi dane voer
bemaendene die abt en besuoer
of hi daer omme betten quame
hi hadde verstaen sinen name
dat hi daer blidelike in uare
en hi den closter niet ne spare
Hi beualde alre male
ode en poerde metter rale
van daer voer hi also voer
dat hi quam bi ere poer
die her cabenijn
dat bi lach conmerike sijn
dat arnure beharde meest
daer hi stont i stone forcest
en ene ruitere diep en wirt
er hi hadde geuaren ier lange tijt
a uam ene ionefrouwe in har gewoert
dier har leuen wale staert

Marburg, Staatsarchiv, Best. 147 Hr 1 Nr. 1
'Lantsloot vander Haghedochte' (Fragm. E, Bl. 1v)

eer dan hi hem van hē seluen dede
 dat hi hem behelt lijf en lede
 want hi seide hi hadde sijn wijf
 v ele liever dan sijn lijf
Doe seide hestor hi wilde varen
 en nam orlof an dierre waren
 doe suer die ridder in duren eiden
 er hinc danc liere steden
 hi verlore eer sijn goet algader
 dat hem verstarf van sinen vader
 er soude hi weren sinen name
 en hi die sine waert hem bequame
 en ander vrienstap en andre tale
Souden si delen in die zale
So lange bar hi hē en besuoer
 dat hi metten ridder voer
 in dien casteel en alstie quamen
 fine machte v lichte niet bi name
 henoemen die ere entte werduchode
 die men hestore dede
 lide mer daden en mer talen
Si ghingene alle wel onthalen
Die ridder vragede om hestors name
 dat hi hinc hem seide waert hē bequame
 en wane hi quame en wie hi ware
 hi soude gerne weren niemare
Doe nomede hem hestor algader
 sinen name en sinen vader
 wie hi was en hoe hi hier
 hinc wilds hem helen niet
 en dar hi van logers gheloren ware
 en voere hare entere
 om enen ridder dien hi sochte
 en gerne vande of hi mochte
Lise hi den riddere hadde gheleit
 des hi hem vragede die wareit
 vrage de hi den werd an die ioncfrouwe
 die hi vant in groten rouwe
 wie si ware en hoe si hier
 en si hinc si hare so fere metliet
 en wes mense wilde voeren van daer
Doe sprac die werd ic seg v waer
 van deser dinc algader
 hi gode onsen rechten vader
 die ioncfrou es mijn wijf
 ic minse ghelijc mijn selues lijf

Die seide ridder
Sine wilde ne ghenen man kiesen
 die dur winnen no dur verliesen
 die enten hare te voren brochre
 en ware dat hare dochtre
 die si haren eer behilde
 en si sine te manne hebben wilde
Dus bleef si te huwene menegen dach
 om dar si nergent ve sach
 van die hare lietame
 die hadde sulken nente
 die so alse har vader hier
 er hinc vander werelt stiet
 die so horde si mijn gewagen
 die allen lieden die mi sagen
 die si gauen mi groten lof
 die ne was ic niet werlich der of
 die en seiden dar ic goet ridder ware
 die dus brochren si niemare te hare
 die onder valsch en loos
 die so verre dat si mi verdoos
 die en behiet mi hare minne
 die en ic dede se in minne sinne
 die andre scaut ne had ic van hare
 die so veer hare maghe quam niemare
 die dat nu dus droegen ouer een
 die en sie onder ons twee
 die si wilden hare nemen algader
 die er hare bestarf van haren vader

6
 Preche coll
 in ca
 Mamy
 Van hord
 groot
 E
 Ende dno dinc
 E

Beschrijving van...
 Waddel...
 1397

o
l
e
d
f
e
n
o
v
d
n
f
o
f
n
o
a
r
w
a
e
r
e
n
w
i
c
n
f
u
l
l
o
m
f
i
n
e
d
o
e
d
n
a
l
g
a
d
e
r
w
a
s
l
e
d
e
n
e
n
w
i
h
i
e
r
q
u
a
m
e
n
g
h
e
r
e
d
e
n
w
a
r
e
n
s
i
b
l
i
d
e
d
i
e
w
i
h
i
e
r
v
o
n
d
e
n
s
i
w
a
e
n
d
e
n
w
e
l
t
e
n
s
e
l
u
e
n
s
t
o
n
d
e
h
a
u
e
e
n
g
o
e
r
h
e
b
b
e
n
v
e
r
l
o
z
e
n
d
o
e
b
r
o
c
h
t
e
n
s
i
d
e
r
i
o
n
c
f
r
o
w
e
n
t
e
v
o
z
e
e
n
r
i
e
d
e
n
h
a
r
e
d
a
r
s
i
m
y
n
a
m
e
d
a
r
s
o
u
d
e
w
e
s
e
n
h
a
r
e
v
r
a
m
e
s
i
g
h
e
b
a
e
r
d
e
a
l
s
t
h
a
r
l
e
e
r
w
a
r
e
s
i
o
c
h
t
a
n
l
i
e
t
s
i
v
e
r
s
t
r
i
d
e
n
h
a
r
e
e
n
d
e
d
e
d
a
r
m
e
n
h
a
r
e
r
i
e
r
s
i
e
n
e
l
i
e
n
s
i
e
r
s
d
a
r
h
a
r
e
m
a
g
h
e
m
e
t
s
i
l
i
e
h
a
r
e
d
u
s
h
a
d
d
e
b
e
k
e
e
r
t
h
e
l
d
e
n
s
i
d
e
o
u
e
r
g
o
n
n
e
e
r
t
d
i
e
g
h
e
n
e
d
a
e
r
s
i
o
f
w
a
s
g
h
e
b
o
r
e
n
e
n
o
n
b
o
d
e
n
h
a
r
e
t
e
v
o
z
e
n
d
a
r
s
i
s
e
o
n
t
e
r
e
n
s
o
u
d
e
n
e
n
m
y
b
r
e
n
g
h
e
n
t
e
r
m
o
u
d
e
s
i
o
c
h
h
e
b
i
c
s
m
y
g
e
w
a
c
h
t
a
l
d
a
n
t
h
e
b
b
e
g
o
d
e
n
g
o
e
r
g
e
w
a
l
e
n
s
i
d
i
e
m
y
s
t
o
n
d
e
n
t
e
s
t
a
d
e
n
d
o
e
i
c
b
i
w
i
l
e
n
w
a
s
v
e
r
l
a
t
e
n
h
u
d
e
n
h
a
d
d
e
n
s
i
m
y
g
e
w
a
c
h
t
e
n
q
u
a
m
e
n
h
i
e
r
m
e
t
h
a
r
e
t
r
a
c
h
t
d
a
r
i
c
s
u
r
m
y
b
a
r
e
n
e
n
n
e
p
e
n
s
d
e
m
e
t
o
m
d
a
r
f
c
w
a
s
g
h
e
q
u
e
r
s
t
d
a
r
w
i
s
t
e
n
s
i
w
e
l
v
a
n
e
n
e
n
p
e
r
d
e
d
a
r
o
p
m
y
v
e
l

d
a
r
s
i
e
m
m
e
r
t
e
h
a
m
i
s
t
e
n
g
a
e
t
w
i
n
e
p
e
n
s
d
e
n
o
m
g
h
e
e
n
b
a
r
a
c
t
d
o
e
q
u
a
m
e
n
s
i
m
e
t
h
a
r
e
l
a
g
e
n
t
e
e
r
s
t
e
n
d
a
r
s
i
s
e
s
a
g
h
e
n
s
i
r
i
e
p
e
n
h
e
l
p
e
e
n
w
a
r
e
n
s
g
r
a
m
s
o
v
e
r
t
e
d
a
r
m
y
t
e
v
o
z
e
n
q
u
a
m
e
n
i
c
n
e
w
i
l
d
e
n
i
e
r
l
a
n
g
e
r
b
a
d
e
n
e
n
s
t
o
o
r
a
n
m
i
n
e
g
e
w
a
d
e
n
e
n
w
a
p
e
n
d
e
m
y
m
e
t
h
a
e
s
t
r
i
c
h
e
d
e
e
n
r
i
d
d
e
r
s
d
i
e
i
c
h
e
r
h
a
d
d
e
m
e
d
e
v
m
o
g
e
d
i
h
o
r
e
n
o
p
w
a
r
d
a
r
m
i
n
e
v
i
a
n
d
e
d
a
d
e
n
d
a
r
d
a
r
s
i
d
u
s
m
y
n
w
i
f
v
i
n
g
e
n
s
i
w
i
l
d
e
n
t
e
m
y
m
e
d
e
g
h
e
l
p
i
n
g
e
n
e
n
d
a
n
s
l
a
e
n
o
f
t
e
v
a
e
n
e
r
d
a
r
i
c
h
e
m
s
o
u
d
e
o
n
t
r
i
g
u
e
n
d
i
t
w
a
s
a
l
h
a
r
e
g
h
e
d
o
c
h
t
e
e
n
i
c
h
a
e
s
t
e
m
y
a
l
s
i
c
e
r
s
t
m
o
c
h
t
e
e
n
q
u
a
m
t
o
r
e
h
e
m
g
e
w
a
r
e
n
e
n
r
i
d
d
e
r
s
d
i
e
m
e
r
m
y
w
a
r
e
n
f
e
b
e
g
o
n
s
t
e
o
p
h
e
m
v
e
c
h
t
e
n
e
n
w
i
l
d
e
m
y
n
w
i
f
b
e
r
e
c
h
t
e
n
e
n
s
i
w
e
r
d
e
n
h
e
m
o
f
s
i
c
o
n
d
e
n
d
i
t
h
e
r
d
e
n
w
i
l
a
n
g
h
e
s
t
o
n
d
e
n
s
i
m
e
m
o
c
h
t
e
n
m
y
n
i
e
r
w
e
c
h
b
r
i
n
g
e
n
w
a
n
t
m
i
n
e
w
i
l
d
e
s
n
i
e
r
g
e
h
a
n
g
e
n
d
o
e
p
e
n
s
d
e
n
s
i
e
n
e
n
r
a
e
t
m
e
r
t
i
e
n
e
n
s
i
s
t
e
n
d
e
n
m
y
n
w
i
f
w
e
c
h
m
e
t
h
e
d
r
i
e
n
e
n
v
e
r
m
a
n
d
e
n
m
y
s
o
o
n
s
c
h
t
e
d
a
r
i
c
h
a
r
e
v
o
l
g
e
n
n
i
e
r
n
e
m
o
c
h
t
e
f
e
m
o
e
s
t
g
h
e
d
o
g
e
n
w
a
s
t
q
u
a
e
r
o
f
g
o
e
r
d
o
e
q
u
a
m
e
d
i
h
e
r
e
i
n
h
a
r
e
g
e
m
o
e
r
e
n
a
m
e
r
s
e
h
e
m
b
i
v
w
e
r
d
o
g
h
e
r
g
o
d
d
i
e
e
s
d
e
r
w
e
r
e
l
d
e
v
o
g
e
r
h
i
l
o
n
e
s
v
m
e
t
g
r
o
t
e
n
l
o
n
e
e
n
s
p
a
n
n
e
v
w
e
r
z
i
e
l
e
n
c
r
o
n
e
t
e
n
i
o
n
x
t
e
n
d
a
g
e
d
a
e
r
g
o
d
s
a
l
d
a
e
m
e
n
e
n
l
a
t
e
v
t
e
s
t
e
r
e
g
e
n
a
d
e
n
c
o
e
m
e
e
n
d
e
n
r
i
d
d
e
r
d
i
e
n
g
i
d
o
d
e
r
d
a
e
r
w
e
e
r
d
a
r
w
e
l
o
u
e
r
w
a
e
r
h
i
w
a
s
d
i
e
b
e
s
t
e
v
a
n
d
e
s
e
n
l
a
n
d
e
s
i
v
h
e
b
i
c
v
e
l
e
m
e
e
r
t
e
v
i
a
n
d
e
d
a
n
i
c
h
a
d
d
e
h
i
e
r
t
e
v
o
z
e
n
d
u
r
d
a
r
h
i
h
e
f
t
s
i
j
n
l
u
s
v
e
r
l
o
z
e
n
o
p
a
r
s
u
r
d
a
r
e
s
g
h
e
s
a
e
r
w
i
l
d
e
n
m
e
m
o
g
h
e
n
s
l
e
u
e
n
d
e
m
a
k
e
n
m
e
t

waren men bilscepen so gader
 ist hant merren vader
 he wille so waer en heftu mede
 e soels in die stede
Hier comt v andre redene in
 nu mogda horen di leghe
 dae walew hadde verwanne
 na hem god hadde geouwen in
 den ridder den hi daer uour
 was v lode wien ghesent
 e soels in die stede
Hu mogeds horen wat here dede
 brocht aldine g thore
 a linc g
 den vau den ter anre
 wle augure ghesiede
 anene a ridder verwan
 o dar hi werten moeste sin men
 a uder b hi verlaen rieuu
 p hadde hi hem nter o thegheben
 or vrag hoer om niem
 o f hi wille die hi ware
 te hadt seide neen ic

Dusghedaen was sijn ghedochte
 a seude wech alle hi eerste mochte
 enen ridder een roine waert
 e n par hem dat hi niet ne sparr
 o dur verlies no dur gheuen
 h nie vare ten rone na meet so min
 d armen die tolse hie
 n uoer spere en thir
 e n hour die usage
 v an den conic en dar p affage
 e n hie ne here dur ghene noot
 v coene dar hi hem ghebor
 h wopende hem en voer mer lste
 d as taurleot nuy ne wile
 e no dar hem gultoor
 a voer wech in
 t voerde sein hore en hant
 e n quon ten rone daer hi uour
 s cone bodstey en hude
 e n waren verform van haren
De ridder groec alle hi daer quon
 d e hi daer uour en vernam

Marburg, Staatsarchiv, Best. 147 Hr 1 Nr. 1
 'Lantsloot vander Haghedochte' (Fragm. H, Bl. 1r)

C n̄ souden heren costelike
 weder in artus rike
D ie ridder seide hi daer gerne
 des hem mer stonde conberne
 en̄ voer wech in coeter stant
 si achin was hi sere gewont
 ter coninginnen en̄ seide hare
 die hadscap enre memare
 die hare waleuen onbode
 beide diene en̄ groot
D es verhogede die vrouwe
 en̄ haddes bliscap sonder rouwe
 doe si die memare hadde gehort
 en̄ si seir der conefrouwen daz
 die hestem mer hore her
S i was blide van den vrede
 die si van hestae horede
 die hi was blide en̄ ghetant
 die was op reeghe stant
S oel behaggers der conefrouwen
 w al si minde mer goetli rouwen

D ier beghint dese rale
 Galioar ver stont wale
 dar lantfloar was tongemake
 dur die dinc dur die sake
D ar hinc vacht none conerde
 en̄ hi alle daghe vierde
 en̄ pensde hi soudene leden
 daer hi niet ne mochte steden
 van hem en̄ ware hi sinen wille
 en̄ soude si sic wesen stille
 torer wilen dar hi veruamg
A ndre memare en̄ si hem quame
D u hadde galioar ene uede
 die alre scoonste uede lichte
 die hi hadde in al sin leue
 die was lantflore al ondrer
 daer dedene galioar met hem waren
 so dar sere beide waren
 die leue ghesellen
D ie neste daer u of sal tellen
 die was in enen dach
 en̄ niet ware al omme beuen

Marburg, Staatsarchiv, Best. 147 Hr 1 Nr. 1
 'Lantsloot vander Haghedochte' (Fragm. H, Bl. 1v)

7

W i souden ons metten coninc keere
e n helpen te siere eren
e er wi steden van den pleme
d ir ghenogede waleweme
e n sinen ghesellen alle
e n proeueden hare geualle
Ds i keerden hem tegen arture
Doe traect volt van den mure
Die coninc was siere verdreuen
d oene lantsloot hadde begeuen
En walew' en sine ghesellen
d aer wi of breken en tellen
d es was die coninc droeve vter m
h i moeste keeren tote vor die zaren

27

Marburg, Staatsarchiv, Best. 147 Hr 1 Nr. 1
'Lantsloot vander Hagedochte' (Fragm. J, Bl. 1r)

der nacht of hude minde
de hem tenden so gehinde
garloen diene soude
daer hi wesen woude
as die coninc harde v
ghelouet hem als
hare dat hi soude
i seder dat liet woude
de weder in syn here
ende warden luter were
ustepen dat hem so soude comen
alof hadde genomen
hi te sinen pauloene
i vant sine baroene

Marburg, Staatsarchiv, Best. 147 Hr 1 Nr. 1
'Lantsloot vander Hagedochte' (Fragm. J, Bl. 1v)

K

[Faded Latin text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

Hoe walew hette en gylfoor
Gheuinghen worden en lantsloot

Du jauc hingen des dinc
 En tale u wem den coninc
 die in die volke was geuene
 Als die van binnen hadde vermen
 dat hem die stont dach verhoerde
 d'chter den uolde en verhoerde
 si amen si des conincs sair
 en hingen die dat hi in
 ten carrelen uut waert
 es mit here menich veruact
 en si ghy weent daer hi
 der veyen ewach om
 ons conincs leden mit here
 si wonden warden vser were
En her walewem si vouten
 si en mochte sine lide sjen
 si wonden allen die vren
 en omme sinen oem melfaren
 en ar lantsloot rose die sterc
 en si luer hi gode onsen herc
 w sliden den coninc verlossen wel
 al waren si binnen noch also fel
 si u houde v an nime woort
 of daer were wonder onne ghestoort
Oer teler tale uo meer no wint
 d'vinn die ioncfrouwe gereden m
 d' hem gewilt hadde artuce
 op die wile en opte we
 d' art uo versment warden
 en an hem quam geuaten

Du vernemende die ioncfrouwe
 den mit heren van hare vrouwe
 die si hare geuen opte we
 do si hem wylde artuce
 en van hare saeden m v slem
 do se stude her walewen
 ioncfrou die geuaten
 w me hebbeus nu ghene stiden
 te houe na uwe sakte
 w te sin sterc songemalle
 w an die coninc es geuaten
 w me moghet mer we dinc
 v crantsghers ons du' gnaede
Si stude wilde werken in rust
 i sal u uroet maken
 b' her niemeren en hi war laten
 d' ar ge den coninc siut geuaten
 e' ontgaten met daer linden

Marburg, Staatsarchiv, Best. 147 Hr 1 Nr. 1
 'Lantsloot vander Haghedochte' (Fragm. K, Bl. 1r)

hebben ghevoegen ouer een
dat dier lant in den steden
dat menne sal voeten in yslant
en dat nep nach menne becomt
dat v mochte bringen te voeten
dat v seggert vanden hosen
dat hebban in yslant die crichte
die voer enre manne
en si sijnre her bekent
vele dan hier ontrecen
dat oghen si den coninc bringen daer
dat ware v re hachne sijnre
en si ic weer die wile enre ure
dat ar si sullen poren met arant
den si hebben geuen daer linnen
en si sullen emmermeer gewonnen
dat ar sal hi unnen rade wesen
dat ist den wech hebben gheseten
omre rumene dit lant
en si dar v es onbekent
dat dal v leden alle were
dat ar gme moegher lassen sacre
Des waren si blide en vro
en si ghelouet hem also
opne tijt dar hare goet dichte
dat ar si mer hem daer si se broche
ere passage liden veste
en si seide hem dar waert beide
dat ar si den coninc daer verhoeden
si souden wesen sander hooden
dat ar gme die daer sijn linnen
dat ar gme die passage sijn winnen
dat ar was daer dar coninc gemact
dat ar ten passage quamen geract
dat ar si alle viere hadde ghesider
Sijner sijn hier en onbeider
en si sal sijnre weder heren
dat ar si den coninc vloten met vren
dat ar si sullen sine bringen sijn
en si gheloueden hare van dien
en si penslen darrer were trouwe
Doe ghinc dane die coninc
en si ouer ene conre wile
dat ar men mochte ewe hane ruse
dat ar iden horden si met liden hele
dat ar elpe roepen harde vele
en si si saghen ter vosten waert
dat ar re poren harde menre pæer
dat ar der lide op saren
dat ar el gewapen vtermaren
en si saghen copyen in den rme
en si uen ghelyc den coninc

en si gme den coninc
dat ar es coninc
en si ouer andren
dat ar is oft sijn reue
dat ar hene n die si daer
Si slooghen sijnre en uen
dat ar pre ghem die liden waren
en si helic of si wilden ontfaen
en si si hem veruenden ontstoot
dat ar ic verlaghen si alle en lantsloot
dat ar waende dat die coninc ware
dat ar daer quam in dierre ghedare
dat ar ic hadde lantsloot vercouen
en si sloech mer sporen voeten
dat ar hi waende den coninc sijnre te sijnre
dat ar ic hem dochte si sere verladen
en si si geyere onder hem ruse
dat ar deen die coninc van sijnre
en si woepen lantslore uer
en si er hi hem verrechtu mochte were
dat ar so hont andre quamen te sijnre
dat ar was hi also sere verladen
dat ar es hi silden gewone was
dat ar hert wonder groot dat hys ghenen
en si trecten linnen der ueden
en si quam hem mer ten baten
en si hadden hem sine wapne uut
dat ar toren hemde en toren hant
en si seiden men sude hem thouer of sijnre
dat ar hme sekerde te sijnre gene
Lantsloot sijnre dat die ic wel
dat ar sijnre deghere n iuwer el
dat ar ic hadde sijnre door te sine
dat ar an sijnre este laster es antiove
dat ar si namen ouer andren man
en si deden hem lantsloors wapne
dat ar van sijnre langhe van sijnre groot
dat ar ist hi hem best ghenore
en si ghingen die waert ontflieten
dat ar si sruerden den gonen daer batten
dat ar der sine sijnre ghesellen waren
dat ar hem uolgele menich moeder daer
En si hi seide sijnre sander hoede
dat ar ghesellen onse dinc gner alre goede
dat ar sijnre te gemake en hant v stille
dat ar si sullen den coninc ransen wille
dat ar hebben die pas es ghemact
dat ar de andre hiden hare swerde al nact
dat ar si waenten hebben goet ghewide
en si stalcuse weder in die seide
dat ar es waren si blide en vro
en si waeren omme bering

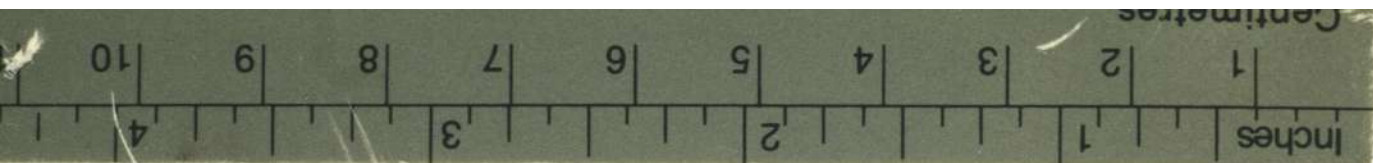

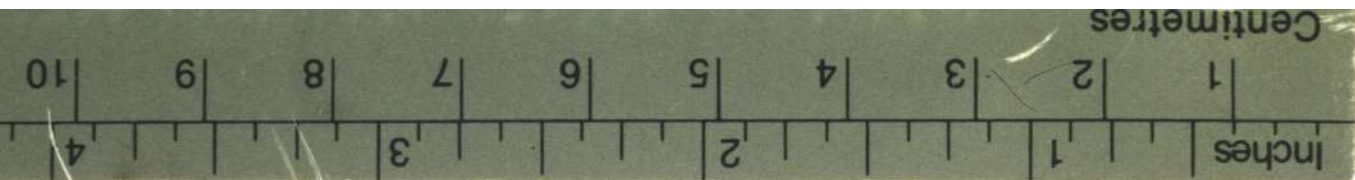
d an si hore in gh'zoch w'gh' g'zoch
 d te w'ne d'onef' w'zoch w'zoch
 c si hi w'nt h'ere h'add' w'zoch
 g re no w'nt d'onef' w'zoch
 g ene w'nt d'onef' w'zoch
 d an w'nt d'onef' w'zoch
 d on t'ru de w'nt d'onef' w'zoch
 n ne moer h'ere in d'onef' w'zoch
D ee l'ibe h'ere in d'onef' w'zoch
 h'ere in d'onef' w'zoch
 c amille h'ere in d'onef' w'zoch
 g hi magher van h'ere w'nt d'onef' w'zoch
 h are h'ere in d'onef' w'zoch
 d ch'er u'elc' d'onef' w'zoch
 e n' d'onef' w'zoch
 o enne can g'houwee' d'onef' w'zoch
 p o bi namen h'ere in d'onef' w'zoch
 c n' d'onef' w'zoch
 o er menegen man h'ere in d'onef' w'zoch
 e te h'ere in d'onef' w'zoch
 e n' sal u' laten g'ue' d'onef' w'zoch
I lse dir die w'nt d'onef' w'zoch
 p one was nie so h'ere in d'onef' w'zoch
 d te onder gode h'ere in d'onef' w'zoch
 e n' seide d'onef' w'zoch
 i ontspen hare die w'nt d'onef' w'zoch
 e n' w'nt d'onef' w'zoch
 d atter was h'ere in d'onef' w'zoch
 e n' h'ere in d'onef' w'zoch
 g u'nt d'onef' w'zoch
O r seide h'ere in d'onef' w'zoch
 c n' d'onef' w'zoch
 e n' h'ere in d'onef' w'zoch
 d er ionefrouwen h'ere in d'onef' w'zoch
 m an h'ere in d'onef' w'zoch
 c n' men's h'ere in d'onef' w'zoch
 i weer so u'le h'ere in d'onef' w'zoch
 e al te u' d'onef' w'zoch
 i sal wel die h'ere in d'onef' w'zoch
 d oen seyon daer die h'ere in d'onef' w'zoch
 e n' al verdrenken d'onef' w'zoch
 o ach si h'ere in d'onef' w'zoch
 d te co in h'ere in d'onef' w'zoch
 p a'wer w'nt d'onef' w'zoch
 d de w'nt d'onef' w'zoch
 d e was gemakor als d'onef' w'zoch
 d aer h'ere in d'onef' w'zoch
 c n' seide den conne h'ere in d'onef' w'zoch
 d ar daer die h'ere in d'onef' w'zoch
 d te ionefrouw' h'ere in d'onef' w'zoch
 d at sie se daer in d'onef' w'zoch
 d de quamen d'onef' w'zoch

d an si hore in gh'zoch w'gh' g'zoch
 d te w'ne d'onef' w'zoch
 c si hi w'nt h'ere h'add' w'zoch
 g re no w'nt d'onef' w'zoch
 g ene w'nt d'onef' w'zoch
 d an w'nt d'onef' w'zoch
 d on t'ru de w'nt d'onef' w'zoch
 n ne moer h'ere in d'onef' w'zoch
D ee l'ibe h'ere in d'onef' w'zoch
 h'ere in d'onef' w'zoch
 c amille h'ere in d'onef' w'zoch
 g hi magher van h'ere w'nt d'onef' w'zoch
 h are h'ere in d'onef' w'zoch
 d ch'er u'elc' d'onef' w'zoch
 e n' d'onef' w'zoch
 o enne can g'houwee' d'onef' w'zoch
 p o bi namen h'ere in d'onef' w'zoch
 c n' d'onef' w'zoch
 o er menegen man h'ere in d'onef' w'zoch
 e te h'ere in d'onef' w'zoch
 e n' sal u' laten g'ue' d'onef' w'zoch
I lse dir die w'nt d'onef' w'zoch
 p one was nie so h'ere in d'onef' w'zoch
 d te onder gode h'ere in d'onef' w'zoch
 e n' seide d'onef' w'zoch
 i ontspen hare die w'nt d'onef' w'zoch
 e n' w'nt d'onef' w'zoch
 d atter was h'ere in d'onef' w'zoch
 e n' h'ere in d'onef' w'zoch
 g u'nt d'onef' w'zoch
O r seide h'ere in d'onef' w'zoch
 c n' d'onef' w'zoch
 e n' h'ere in d'onef' w'zoch
 d er ionefrouwen h'ere in d'onef' w'zoch
 m an h'ere in d'onef' w'zoch
 c n' men's h'ere in d'onef' w'zoch
 i weer so u'le h'ere in d'onef' w'zoch
 e al te u' d'onef' w'zoch
 i sal wel die h'ere in d'onef' w'zoch
 d oen seyon daer die h'ere in d'onef' w'zoch
 e n' al verdrenken d'onef' w'zoch
 o ach si h'ere in d'onef' w'zoch
 d te co in h'ere in d'onef' w'zoch
 p a'wer w'nt d'onef' w'zoch
 d de w'nt d'onef' w'zoch
 d e was gemakor als d'onef' w'zoch
 d aer h'ere in d'onef' w'zoch
 c n' seide den conne h'ere in d'onef' w'zoch
 d ar daer die h'ere in d'onef' w'zoch
 d te ionefrouw' h'ere in d'onef' w'zoch
 d at sie se daer in d'onef' w'zoch
 d de quamen d'onef' w'zoch

L 12
a
d an schepell oltst d' hre niet waer
d der w' r' n' die heren s' re verheue
e n van de afst' onde g' best' reue
b eide t' w' l' h' o' e' t' g' a' l' o' e' t' i' n' t' e
c n' w' o' e' t' v' a' n' d' e' c' o' n' t' r' a' c' t' g' e' t' e
e **S**chepell oltst d' hre niet waer

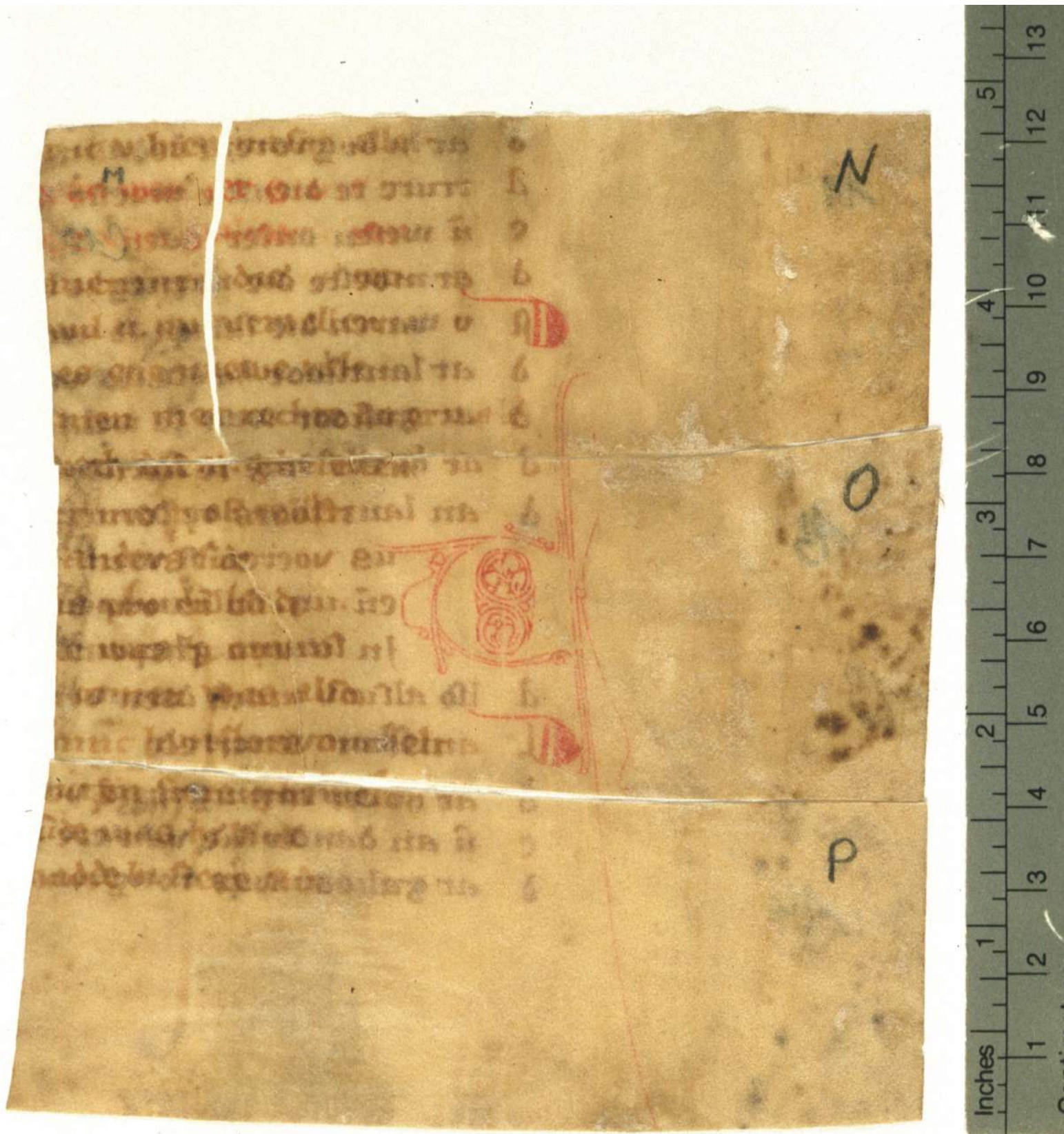
Marburg, Staatsarchiv, Best. 147 Hr 1 Nr. 1
'Lantsloot vander Haghedochte' (Fragm. L, Bl. 1r)

...vande sin en gheselle lidgenen in 6
...merghen altemen dach in 6
...charten om stoken dach in 6
...ereiden in dach van dach in 6
...in dach en dach in 6
...vande die vande in dach in 6

Marburg, Staatsarchiv, Best. 147 Hr 1 Nr. 1
'Lantsloot vander Hagedochte' (Fragm. L, Bl. 1v)

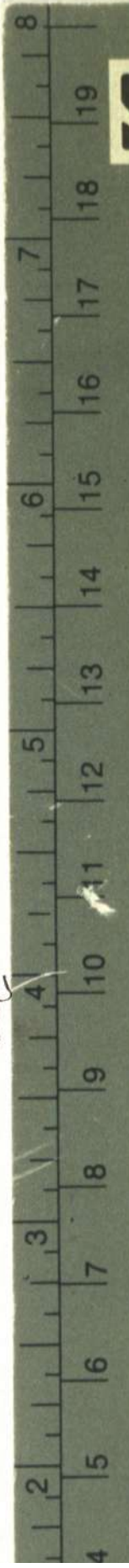

Marburg, Staatsarchiv, Best. 147 Hr 1 Nr. 1
'Lantsloot vander Hagedochte' (Fragm. M+N+O+P, Bl. 1r)

13
13
14

... die halbe g'wone hooft an
... re dienste moeste
... weten onder den
... die meneghe
... wesen die saken so ver
... an lantsloot hante des w
... angolien was so wel
... an lantsloot re der
... us voeren si werlt
... en unj salken
... In lantsloot ghepenit
... als alsiel wint daen ver
... an lantsloot verterede
... an dander side vertere
... an gahoor was tongema

Marburg, Staatsarchiv, Best. 147 Hr 1 Nr. 1
'Lantsloot vander Haghedochte' (Fragm. M+N+O+P, Bl. 1v)

Maer Lantsloot. Ingezonden
Catholice. Antwerpen. (Antwerpen. 1613)

Als rfoerest waren leden
Quamen si op ene stree roedte ghereden
Te so gader te ridene was
Hers woeder dars entich paert gheuas
Daer laghen stene cleue en groot
 vanden galloor
Hier ghepene daer hi was in
Eram hem so sinen sin
Hi her niet veruachte wel
In paven sinen en hie
Men omme die stree
Hi stree die tusschen die been
He ghele onghemac
He hals brac
Hiloor vel so onsdicht
Ari hon verredten niet ne mochte
Hen in gader opte orde
Hen in uel cerde
O dar lantsloot
Gende dar hi ware door
Here bi hem per stede
He so gader haestchede
Aer lare herren derde
Hoe die ander lach ter erde
In en oar wach arme
In amme in sine arme
Hoe die roerde hant no voer
He in lantsloot verdoer
Gende hi dar hi ware door
He hant den rouwe so groot
He hi uel in ammacht
He verlose so sine cracht
He mocht ghouden li ne gheen
Hel op open harpen stee
Hen in sine lede
He fel cloude hen
Horen bene
Hen harpen stene
He laghen si beide daer ghestre
Hon dichte ghere
Hel in vanden quamen naer
Hondenfe beide daer
He of a waren door
Hedden in vanden rouwe so groot
He hant welen in war ghehare
Hen in vanden bi den hare
He hant in vreden mit
He was van rouwen sile ghesuar
He hant in vreden bequam
He dar gader lant vernam
He bedichte hem seluen niet
He hant wat hi was ghesuar

Hi hadde vergheren dar hem derde
Hi hielde weder opte erde
He lantsloot dien hi op nam
He in lantsloot bequam
He ondie v al verellen
Hen den twee ghesien
Hoe den dar den anderen molle
Hie quame ren ende niet
He here galloor hi bant
He wande die hi an sine gheselle van
He onsdichte was berat
He lantsloot brochte i paert ghele
He saren op en voeren voort
He ar holper omme langhe wort
He lloor hadde sinen roren
Gere vergheren van daer te voren
Homme lantsloot onghemac
He ar hem stee mit herte hie
He si voeren spreken onderlinghe
Heder en vort van haren dinghe
He her lantsloot seide
He uel gheselle hie doperheide
He ar hem hoghe man metlarer
He niet ghemater
He hepene doer menigen man vghere
He ar hi niet rechte soude wesen
He niet comere in groter staden
He del here hie wel berate
He niet netter so in vwe hant
He ar ge heer en seer
He us so troetene lantsloot
He ar was ene dinc die met hestoor
He in stee rferlic daer hi was in
He oude hem konenre sine sin
He lde man treet achter waert
He in dan metlaert
He niet verliest dar hem ghenoggen
He niet siere herten voegher
He achmen te rechte meer claghen
He an hi ware van kunsthen dagen
He ar machmen an in hestmen
He en ghe togher mach uel veruachne
He as hadde mi bi siere gemaden
He in miere togher uel en berate
He in lant was meere dan nu die dinc
He hestse dar verlose ic bi die
He ochtra claghe ic dit niet
He egen dar saare verdriet
He hestse dar wi moeren steden
He onse doot onder ons beiden
He ar ist dar ic meest veruachte
He niet doer penen en veruachte

Remick vber alle ghele
des hant vrolen

31

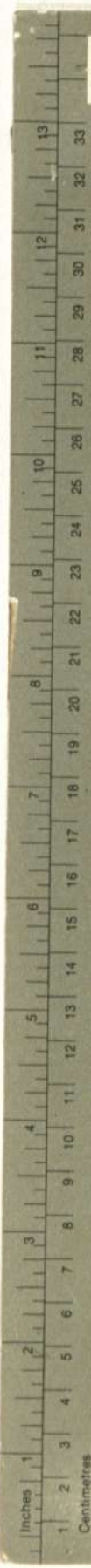

Die hertoghe was te hem waer fel
 te hi conste stercken wel
 te alst hen dacten vel streu
 te cloude den dreden thour onthou
Doe was die viende la sere verleden
 ar hi den hertoghe kar gheden
 te die gherechte niet meer begheve
 te waer sinen salte ter erde
 te seide re gader sine hande
 te seide here her ware stande
 te loegheit in al sonder were
 te a dien dar te ghenaden ghere
Die hertoghe seide dat waer
 te waer niet sijn onueruere
 te quam dar uolt van bouen
 te ghelopen in allen sinen
 te hi hadden bliscap en spel
 te arren hertoghe voeghinte so wel
 te pruden dese sine ueritene
 te de ghinc die ioncfrou Aldare
 te in een langere dien si want
 te nre hertoghe volghede hare te hant
 te ghingen den langsterr al dure
 te se ghewaerde ene langhe vre
 te se laghen si bliken ene bestre
 te se hem dochte die betre
 te se hi linnen langhen hadde ghesen
 te hi hi hoede merrien
 te lalen harde meneghen horen
 te ouen oprie loch dater voren
 te was in menegen ghedochte
 te ar wonder her wesen mochte
 te ar hi daer hoede in sine
 te lalen so meneghe luste
 te de sach hi volce een groot deel
 te oinen vre dien castrel
 te eide ridders en knapen
 te lerke seruaere en papen
 te rouwen en ioncfrouwen
 te remen daer vele mochte stouwen
 te de grote bliscap en har spel
 te e mochte u niet vertellen wel
 te quamen blidlike ter vloghe
 te in onthalden dien hertoghe
 te er dan te ghesoggen mochte
 te lerdicker in mijn ghedochte
 te me sagher ouden no ionghen
 te me dansten en spronghen
 te hi onthaldene te seide
 te hi waren alle blide
 te dien hertoghe quam i seriant
 te e bracht dar sterneghewant

v an hene diere veruanden waren
 c n hier al den andren baren
 j une mochte niet ghenaken vroer
 h oe mensch profent hoe menich goer
 o en dater den hertoghe boer
 h me begheere sene no groot
Hi seide dat hys niet ne rochte
 e ic pensen dat hi her mochte
 d en hertoghe rochte wel
 c n seiden die quenture was so fel
 d aer hite vre hadde ghebrocht
 d ar se die meneghe hadde beocht
 G od hadde hem ghewelen hou
Doe quam die here die was so ont
 d re tot castre behorde
 d ar hi wel na wone sach no ne hoede
 c n seide hi ware ghereer
 d ur te behouene sinen eer
 d en hi hadde gheser en ghesuoen
 l anghe wile dater te voren
 d re breken soude den suarten pant
 h i soude hem op gheuen sijn laur
 c n warder of sijn man algader
 d ars hem verharf van sinen vader
 c n bar den hertoghe dar hys onfaer
 v eruoere hi hem her ware quater
Die hertoghe seide hi date ghere
 des hem niet ne sonde tonberne
 en ontfinc die manstap der of
 C oorelike van hi alof
 o ar eer hi dane sier
 v raghede hi hoe die castrel hier
 o en wils heri helen niet
 e n seide dar hi puradeel hier
Doe vragheden si omme s Hertoghen name
 d ar hinc seide waer hem bequame
Hi seide dar here niet omme loghe
 h i hie casten gales die hertoghe
 j ltr doch so voer was comen
 d ar hi alof hadde ghenomen
 v oer hi weth alse hi eerst mochte
 o rter ioncfrouwen diene ghebrocht
En als waren verre voren
 v raghede hi hare en wilde horen
 w aer omme datter nu vachren
 h i was in menegen ghedochren
Si seide siene wilds hem niet bedieden
 t orer wilen dar si streden
 d au soude hie of in saeren riden
 v eder verdouen ofte verbliden
Dus waren si onder hem drien
 t ore wader wone en hebben versien

Kant Anthon van der Wouwe 1613

nen casteel die stonc stont
t waeren wech al in eenen
die stichting en sijn heren
enme ioncfrouwe si voeret
des si quamen vor dien casteel
waren verinocier een deel
v en riden en elco paer
Doe si die hertoge in waer
en sach en casteel open sijn
het was daer binnen also ghedaen
der ware der hellen gront
so sijn walt binnen dar daer stont
en daer was quam een stanc
die hare herte duanc
die ioncfrou quam ter porten gheuaren
si beire enme mer hare waren
die stant maecte hem ruyt re sure
ene kerke stant daer biden mare
daer ene plaerde hi lach
daer walt daer alle die dach
er her walt binnen also ghedaen
die offer noit man hadde ghegaten
Doe wist si hem ene aventure
ter kerken binnen enen mure
daer ene poere stont an
en si seide ware hi sise man
daer hi die poere mochte ghewinne
en comen daer binnen
ter enen anare die daer stoer
so mochte hi wel wesen vroet
so ochte hi die aventure ontraen
en merren hie ontgaen
ghine durft vor an
duchren ghenen erdshen man
so den dolorensten
die quame diere noch mit spoz
sijn seker deser vorworden
die hertoge en si alle hoden
w enen en hande slaen
van lieden diere laghen gheuan
die casteel enne capelle
was dankenre binne dan die helle
dar also allic u hebbe ghelder
was ene grote claret
so mine die kerke die daer stoer
doe wilde die hertoge wesen vroet
w ane die claeher quam
die men omme die capelle vernan
en ar dre so danker was
hi ware gherne vroet das
en wane quame die grote stanc
deide sijn hem hi wits hare danc

hi ware gherne berecht der of
waer hi dar in dat hof
en in dien casteel en in die capelle
d onkerre ware dan in die helle
Her seide here ic maecte u vroet
daer die selue capelle stoer
was ene ormitage hier re voer
des moghed die wareit horen
en alle die goede lieden
van der warel steden
die hier begrauen sijn
daer gi sijn dar sonne stijn
daer omme es daer die claeher
daer dar si daer waren ghelder
so int quam also voer
daer dermitage was re stoer
en re broken en veraghet
en heilich man diere hadde gheuyghet
die dede die ghestichte maken
die hie best conre gheraker
die here van den castele
was vol van reule
hem ne rochte war hi dede
sone sparde ghene quaerhede
so enen goeden vriedachs nacht
hadde hi hier ene ioncfrouwe ghelder
en laghet hi in die capelle
doe quam die duuel vter helle
en proeueder an sijn cracht
hi doedse optien nacht
en heuer ghelaker re sine dele
war dar behoer re desen castele
sone maghet nieman comen binne
hine blift door af moer ontsinnen
hers meneghen ridder worden re sure
so ochte comen binne enen mure
re brekene dese aventure
die den menegen es woeden re sure
so nemmermeer wert si re broken
hers vroet en vroesproken
wa die beste ridder coent
dien men in die warel noent
die machte breken en niemant
en mine ben seker niet wel
of ghij sijn ofne sijn
ter orer wilen en roer sijn
daer ghij here hebt gheproef
f en ben om dese dine bedroef
en hebbe gheuef de es lanc
en ic seg u dar dese stanc
comer van hem rauen
die hier dus ruker al in een

openbaer ofte stelle
 walewente wille
 ode gherumer slant
 heren nemare melant
 lantlore rich
 out heren op eenen
 walewente loere
 heren niet ne rochte
 enen sionde
 en sionde
 heren vater
 heren liebarre
 heren gheske
 heren nietech vake
 heren voder en ghes
 heren van daren
 heren walewente mede
 heren in meneger stede
Die heren die heren onder he anen
 ch outelaghe om walewente
 die droeser nemare melant
 heren darrre daer hinc vaar
 heren lantlore vate
 heren siond nemare
 heren outlos hede ghesu
 die heren onder hadde ghesu
 heren gheden was ghewan
 heren darrre suster sone
 heren darrre in sere welt
 heren darrre menit her
 heren die soeken sene hare entare
 heren droeserhene nemare
 heren die comne die verhorde
 heren die sion melant worde
 heren die en blize
 heren was in groten sionde
 heren die vande van der nemare
 heren die sochen hare entere
 heren die heren van sionen houe
 heren die den meestra loue
 heren die dat sion souden vinder
 heren die is heren boumden
 heren die die was hi veruater
 heren die die waerwaer
 heren die walew was ontvegher
 heren die melant hadde gheseghe
 heren die comne droeser groat
 heren die droer her galsoor
 heren die darrre uele allene
 heren die die andre ghemene
 heren die lantlore was al sion vaer
 heren die die wech hinc wide waer

e omme walewente mede
 w as groot sine sterichede
 n meere dan men hem sach roghen
 en leuen die erane vren ogheu
 e n waiende warden vren sine
Die comne ondoor die toningune
 n sionde hore die nemare
 her herte was in groten vare
 o m walewente en om lantlore
 e n om die twee andre ghenote
 die heren walewente sochen
 e n sionden souden of si mochten
 her herte was in grote hozeest
 e n omme lantlore meestr
 her was die siond van hare herte
 her hinc hadde si die meeste sinerte
 die ar hi hadde gherumer chof
 s onder haren aldif
 s i was in harteer en is ondaci
 die ar si meest mochte sion
 e n moeste ghen sionde neder
 s i pemide voor en weder
Die comne troestrre sere
 en dat hare dur die gods ere
 dar si hare seluen verroost
 w alewein weret wel verlost
 her waende dat alle hare vare
 o m walewente vare
 die comne met neent niet
 her si weende en hare mester
 her was om lantlore dien si wande
 s o dat her doehre dar si ontstude
 e n sionde die sionden vade
Si ghinc die komeuade
 e n dat gods met droeuen worden
 s o dat die comne en menich hede
 e n manen der magher sere
 die ar hi nemermeer us moere
 heren sionde dien si meende
Si ghinc ber voer en weende
 e n galsoor hi volghede hare
 her wiste wel dat hare mehare
 w aren omme lantlore
 e n hare droeserheit grote
 die ar si omme was sionde rade
 die hi quam in die komeuade
 sach hinc ligghen in onmacht
 e n hadde verloren hare machte
 her hieffe op van der stede
 die vrouwe van malohair waler mede
 s i troestent sere onder hem warden
 e te sonderlinghe al in een

er hene befaat niet
h er seluen dochter dat si verstaen
v an der warel daer si lichte
d ne des wille dat si merie sach
l antflere har veuorne lief
d ee was si in suare methue
e si omme lantflere in varen
d oe gime galoor van hantflere
t eren soume en si spraken
w eder en varen van hantflere
w ar dar si dom mochten
h ar ghepene en har gheochten
d w waren harde in uerhoude
D oe seide galoor dat hi seide
v aren in sodant aueruren
e u wanen dars hem mochte ghebure
e nne die welen die lochten
e u gherne vanden of si mochten
D oe seide die coninc twaen
d ar hi mede soude varen
e n sine ridders alle
e n proenem hantflere
e m die gheue die waren in weghe
G od moeste hem gheuen die he
e r eren te keerne in hantflere
D oe seide die hede meloune
d ar hi wilde varen mede
e s fouden woren te somiger
d aer die passagen waren so quere
s e hadde hi ghenen goeden niet
d aer soude menich laten al
d ar hiere brochte hantflere
e n sius stues leg te varen
w ildt na minen rede hantflere
e sal v alre hede leden
e vane eer wi steden
D ie co. seide ja wi gherne
e iere hulpen ne stater ons niet rouberne
e n dede ghebened achter rhere
d ar hi hadde goeden ghere
e r e pome des moegheng vroe
e n si hem ghereiden daer toe
w eer en vor in allen sine
D ie co. dede vraghen der coninghinc
e f si wilde varen mede
e n pouen des moegheng vee stede
D ar si seide ueen si niet
D hem was leer dar fier her
des nachte waren si te sinne daer
d ie hem die dach verbaerde daer
w as die co. op ghesmen
e u te mullen ghegeuen

te hede den dinsten
D on herde was alsoo
o m die hem waren opstien
d oene was daer gheu
D iede sine hede ghereiden
d ie die dinge wile staden
t eerden dat si varen ghereiden
d ar langhe lerten mede
D oe porteden si suer hantflere
d ie beuangenhen wile met
D e n galoor en sine hede
e n mocht v lichte niet beuangenhen
v an den ridders rheral
d ie widen proenem hantflere
e rren coninc
h er lantflere hede
d e nne welen coninc
e n sal v segghen hantflere
L antflere varen
e n si den gheochte so
d oe hantflere meloune
e n van den kapt den lantflere
d ie lantflere gheuoort
e n houelike ghereiden
e nte den hore varen ghereiden
d id verre alle hi rochte
e n seide lantflere
w aer wane dat hi
e n daer hantflere
h er blif die
D i begime hier
L antflere varen
des hi quere
D aer her varen mede
t oedeel dat hem
e n daer hi
e n meneghe stude
d ie hem
s ochten
d ar hi
d ie neme
v ander
h er
h antflere
v anden
e n hi
h den
e u daer
d an
e n hi
e n die
s

T eerste dattet quame mine
T idder die noit ne droech minne
d aer hi ontrouwichede an sochre
d er hise al verlossen mochte
S i wende wel ouerwas
d ie de rouerie maecte daer
d er ridder ne waer onder den troue
s ander valsch en sonde
h ier bi liep die rouerie
d i chter lande hare entort
b eide vor heren al wo
d arter dal ware van roue
t e seg v dat omme uot dat
s ronden berghe ouer al
d ie hoghe waren en huse
e n ammer dal ghene
d ie vander lucht was
w iere binnen quam rhen
h me mochte heren neder
d es was den nietechen
d as waerre gheuanchen wale
e r. bi gherade
d ie niet en mochten
d ie hadden ghepen
o ngherronwicheit re
h i loot gheuen gheue
o ar so ule waler an
d aer ne was binnen
h me hadde ghenoch
e n dar hi daghelies
b ier hem allen gheuen
e n berechte groot en
d aer sprac ene fonteyne
s i hadden spel en
o ar daer ne mochte
s ule waler binnen
e n gheselstap wel
e n sule huds den rouwe
d ar hier omme coos
d ar hi daer was
d ie hadde den meere
w ant en was men sa
v an el diere quamen
d ie mochte baree
h i enegherhande
d ie man wiste of
d ie wate was gheue
h me was van hoorn
o ar van rouerie al
d es hare ne duuel gaf
d ien si diende dach en

V ist rir dar is beghin
T e relng hoe hi quame
d ie heroge die daer was
T e ghemerene stude en
D oe die heroge
dar hi ammer v
d ie anemere
s ceede hi mer
v an den ghetuch
d ies sere was
d ar hi wrochte
e n sude dar hi
p iene docht
G od selue moe
D oe stede
d ie heroge voer
o er pnen neder
d ie berch was
d ie wech warr
e eften quame
d ie was ghemacht
i rouerien alle
d ie ghene diene
a lke hi der
i ghende hem
e n hadde gode
h er wate sa
h me mochte
e n alle hi
e n hie al
e n wate
e n wate
h ierde stou
v a hme
T eerste
s ach hi
T we grote
d ien
s onde
h i mochte
s ochra
d ur noer
e n voer
e n alle
s i storen
d en halberch
o er haren
h ers sule
h elden
d aert so
D ie heroge
Alle die

e n hi sich datter ten crachten ghe
d ae sloech hi weder in den rinc
e n gaf hem sulke slagen
d ar si hi drien optie erte laghen
e n werde hem mer groten gere
Doe quam i mer ene spere
e n stac gahore van achter
d es so mochte hi hebben lachter
i n die stoude ene woude
d ar hem trankede sine ghesoude
d oe alre eerst balch hi hem na rechte
e n verdoende in dren gheuzicht
s e hadde die here sine ghewesen
d ie daer ghereden quam mer deson
d ie here was van dieu lande
s i waren van galloors brande
a lle bliuen gheslegen door
o ar dat die here genaden boot
e n bar ouer sine lieden
h ier bi quam dar si streden
d ie here nam vrede an beider side
e n beuelde ghene striede
o m re houdene hare ghesont
d oe sach hi galloors wande
e n begoude sere daghen
En galloot begoude hem vraghen
a lse die ghene die woten wilde
w aer omme si noeghen den stalde
d ie daer dansten te voren
e n stede hi wilds niemere heen

Dae antwoede die werd
i t sal v segghen sint ghas begheer
om dar hi des lieus ridders was
d aer noir moeder of ghenad
e urie grote duisterheit
d aer men uele of hefr gheleer
e n achter lande telde
v an hier binuen uele
d ar noir man doru ne mochte
s v stede hi ons die den scil brichte
d ar hi es bliuen doot
b i meere war dars stede groot
h i re hadde gheleuer ewelue
e t ware comit von enen rike
s ochtra mach hi noch leuen wel
f me hoer niemene segghen el
d an die hier brichte den taic
s v ghelouers of gi wil
a loot hi drouede sere
e n nam olof anden here
d ie daer comen was te voren
s i hadden song meer verloten

h n ghere dan g
d aer die strur hadde
d aer was i rader lo
d er hi daer na ghef
s e mochte werden ne
s ochtra dat hiere ho
s a org dat hi lieue
d as hi hem aersare
e n gheue sine wa
e n wese mer hem sa
h me wulden nem
a lse langhe als
d ur die manhou die
Ealso ne sulder a
h i nam olof en vor
d en menegen ble
d ie daer bliuen ach
e n niemereer wo
d us voer galloot re
d ar nakte den que
d oe quam hi in que
d aer hi sach meneg
e n i huus van g
d ae voer die ridde
d aerwart en was
d aer te bliuene die
h i vatter enen go
Diene ourfinc me
e n nam ware
e n hierene bliuen
d ar hi wel ware
s v late die rale
e n sal v tellen
d ie reer berch en
o er goeden wulle
a lse die lantstote
Sv hoer waremeyn
d e lantstote voer
soeken ouer al

Dier beg
d ar w
drie daghe
en nerghe
S onder daer hi
e n quam op
G hereden na not
d ie starke rid
a p ere ouer
W aren die mar
d aer sach hi die
a l ghewap
i n die m
s v mog ed

1604

en her yuere mede
us quatu hi daer rer stede
aventure offer walewen wode

Doe lantfloot verlorste alle die maggaen
er hant rouerie hadde ghesolen

Doe lantfloot van vanden w lant
die daniel die hi ont
en hadde ghedogher
In die herke alle gr hebr ghebo
ver hi siere straten rechte
ene ioncfrou of her yuere
en reden berech en plem
alst vos hem ghestepen stoe
doe quatu die ghene m har ghemoe
daer die hertoge gheherberger was
en maecte hem vroer das
war passagen si souden vinder
ghewele dar sigs hem wilden bewinde
en si wagheden hem om menare
of daer enich ridder leden ware
en hi seide ier een
des nes niet lant die goer man stoen
al dar hi ghemerken mach
en dar hi te niere herbergen lach
s marghens voer hi ten dale waert
f e bar hem dar hnt hadde ghespaert
of ar hme wilds laren niet

Der desen ieren si die woz
lantfloot hi voer her voir
des si ter capallen quamen
daer si den saltknape vernamē
die merten hertoge was comen
alste deen den andren heft vnome
o nder groeren si hem en spraken
weder en vor van haren saken
daer die hertoge al daer ware
en dar hi sigis onbeide daer
s ochtan wiste hi wel ouer waer
dar hi nēmermeer ne quame
daer hant vree vernamē
des hadde hi rouwe groot
doe sprac her lantfloot

dar hi soude waren int dal
enne niet heit waren al
omme den hertoge spien
er lant floot

Ene niet heit waren al
omme den hertoge spien
er lant floot

Ene niet heit waren al
omme den hertoge spien
er lant floot
daer die ioncfrou die leuende
en hi dedes dat sies begherde
en her her yuere voren waren
die ioncfrou volghede hem sander
des si quamen binnē der muere
alste selue aventure
die den hertoge ouer ghinc
en quam daer menne yuere
so ghemel den here yuere daer
die den hertoge volghede
hi doghede menegherande
die hem sere ghinc mit herre
er hi hem vanghen
s ochtan ne mochte hi ongrien
des hadde menich ridder
doe leerde weder die ioncfrou
har ne was ontfen uere
daer si lantfloot her
en seide here hore so verguen
dar her yuere es gheuere
s v siet here wats v met
of gi desen wech bestmen
v ne mach ghelepen
s e ware ene sake allene
s st dar gi in vwen sinne
s air ne pensen darme munte

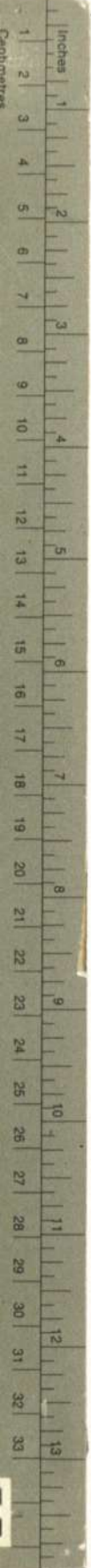
at hi niet ne mach ghehoelen
en te fig v als en als
omme grinde coent hie en hie hals
ochte siere in sine hant
en hi heft in hier ghehoelen
ve bidden ofiser
van here gaver in faer
her so hem in penitencien ghegheuen
hine waer ghene wile lenen
dar hi siende unken merre
hoer met here enster coninginne waer
doe wilde die coninginne op sinen gaten
eure ioncfrou sprac si moeste sieren gaten
af mine spreke hier uermeen
en doe minen here
Doe dedede die coninc sieten vieder
enne ioncfrou sprac weder
here co. dur den loon van gode
onbier lantslore en te beng bode
dar gi hem vergheuer die misdaet al
ende groot en smal
de hem so gheualen mer vwen wile
dicht wile binnen sine lue
hem berouwer dar hem gheuel
en hier hem misdaetich wel
en sent hier die vughelijn
dar hi brochte an den vughelijn
en dar hem gaf die coninginne
tenen stonden op minne
darter lantsloot sal wesen
en hi mogher ghehoelen wel van desen
dar ne was minnen in den zale
dor si horden dese rale
hem ne ghinc i swert ouer there
dar hem dede moerte sinere
dar noch ne hadde ghedaen
dar die rale hadden verhaen
en wien des werden vren sinne
en noch was droeuer die coninginne
doe hare dar comen was re voren
en sprac alle gi mogher hoien
so wie so wil houde mi ouer quaer
en gheloue dar die darter
ve her lantsloot monde
sierne quam re gheenre stonde
dar lous gedane doerperher
dar die ioncfrou heft gheuen
nue wile mer lieghen mi
en minne hem bouden alle man
ghelouen den coninc minnen here
du die dogher en dur die ere

re hi mi diche heft ghedaen
en so wel re staden sinen
te miere ledere re miere noer
en loffede hi mi vander door
her re voren mer here dogher
en was mijn leidsman i vughelijn
hi sloech u gigante door
dar hi mi loffede vter mer
her count doe gi al hadt onlozen
egen galate hier re voren
hi behel v goer en v ere
doe gi waer onter des maecte hi v here
hi was die hem selagen mer en spaterde
hi wan die dolocuse gaerde
dar hi v here makede of
me leuer mer die sinen lof
ochte vertellen no vol prisen
hi was van so goeder witen
en es vrouwe in deser werelt binne
me mischreue wel mer rechte minne
en wane wel hadde hie en mi verdocht
hi mochter ode toe hebben ghebrocht
dar ic sinen wille soude hebben ghedaen
en ar hi soude hebbe bekenen
en gaf hem die vughelijn
en kenne wel datter was sin
en ne weer waer dese ioncfrou nam
so wiet her gaf no waent her quam
en al had ic hem ghegheuen meer
hi had verdient achter en eer
diken en menichfour
en er goeden rechte ben ic hem hout
doe antworde die coninc
Dvrrouwe sent hi van deser tinc
so steldit v quite wel
en van al dar v ic gheuel
en hout algader ouer spor
dar maere mi beraden god
dar gi sake soude hebben godaten
dar llemen mi hier doer verstraen
en hout algader ouer spel
en hi miere wic ic wilde wel
so och seg ic dar mi niet berouwer
dar v lantsloot hadde gherouwer
en here waer van minnen lantide
en salc segghen al ic minne
en ic moeste sin ghetelle sin
des ic name minen sijn
en al dar ic sij ontfue
dar sprac artur die coninc
alle dit die ioncfrou hoede
en stamerle hare deser waerde

te daer die niemare hadde brocht
d'et wouwe doer die
e heere des conincs
f'wilt die coninc
g'ende met leere om te sinnen
c'at si ontfaet hare dier
e' n' spreke here her coninc
f'v' daer wel en aser mi g'helden
v'uen oelof ic wil hene stelden
f'c' ten van wien steden in vare
d'oe soude hi den here yuome mer hare
d'ie op sat en mer har voer
e' n' g'altoer in d'ien eden suoe
d'at hinc laghe uemermee
b'ouen ere nacht ofre ruwe
v'oe hi horde rechte niemare
v'ader lantfloer g'heuren ware
D'ie coninc sprac god g'heues v' spaer
ie weers v' danc dar g'hyt doet
en des gi sijt waden re rade
c'altoor g'inc in die k'emenade
f'emen oelof an die vrouwe
e' n' van se in sulken rouwe
d'at niemant ne sach des g'helike
e' n' hi seide god van hemelike
v'rouwe die moere v' bewaren
f'el sal lantfloer' deken varen
r'orer wilen enre stonden
d'at icker niemare of hobbe vonden
e' n' ic des sal wesen voer
w'eder hi leuer of ne doet
d'oe seide die vrouwe ic weer dat wel
d'at lantfloer mene g'heue
h'adde hi g'heuester in sinen sin
d'ese niemare tongbedene hier in
h'ies door of vren sinne
l'antfloer dien ic so sece minne
d'at mi daden sal die rouwe
c'altoor troeste die vrouwe
d'ie hi sach in groten vare
e' n' nam oelof an hare
v'rien delike hi danc seier
d'ie hi harde droeue liet
g'eer dan si roghede i' groot deel
h'isten mer hen h'onsel
d'iste die porren wilde stree
e' n' sulcknapen vare
d'at was harde wel har daer
g'iv'orden met hem i' paulstou
e' n' namen oelof an den coninc
d'oe porde he mer deser danc

e' n' voer rote buren der stede
m' dat hi
de achterhaer
e' n' mer hare
d'us voeren si
e' n' daden der ioncfrou
d'ar si hem uer ne seide
s' me souden hare volghen
d'ar si lantfloer vonden
f'io mer crachte no mer liden
v'oe si niemare van hem wiken
E' n' si seide ter goeder wile
d'ie voeren inne weer hoe menoge mure
al corrende hare soude
d'es her quam ten auante
d'oe vonden si ene veste
e' n' dochte hem dat beste
d'aer te bliuene dien nachte
e' n' voeren in also bedacht
d'ie ioncfrou wasser uichte te hanc
e' n' waren ontfacen mer groten loue
f'iochtan ne was die weert mer daer
d'ie mane steen stonc en elier
e' n' ioncfrou si voer int
v'erholenlike sonder g'heluut
b'ider hulpen vander werduuten
d'ie vrouwe was daer imuten
d'ie ioncfrou voer al stillelone
d'ie nacht al dure al hadde pne
d'es si re harro vrouwen quam
e' n' seide hare wat si vernam
d'aer si seide en was g'edaren
t'oren coninc en diere waren
s' i' hilden al ouer onwaer
d'ie bodstap die si brochte daer
e' n' seiden also helpe hem god
h'er ware loghene en spor
d'ie coninc verliet der vrouwen wel
h'ie was har wreet no sel
d'roetuer was si enre g'heort
d'alle omme her lantfloer
d'an ic v' wel verullen mochte
d'leidlicher an myn gedachte
g'ar die bodstap hiden si ouer onwaer
h'er lant die rale staen van daer
e' n' sal v' tellen van die si liet
e' n' daer die ioncfrou of stier
D'ier beghint ene sprake
die heben waren tonghemake

W

en ghinc nemen en g
den ridder mochte che
en eueghen slach rustchen
Eer dar lantfloot ghes
v elde hi des ridder mer
d iest uor lantloot ne n
e kuelde hi open
Doe seide die ridder hers
n u surs seker wel van d
w ildi mi ghenadich wesi
f c sal u wesen onderdane
e n vort an te dienste sta
d lso langhe alse sal leue
t herrouwelike sonder beg
b eide mer lue en mer ge
d lso verre als ic gheuroe
t hi moegher an doden ic k
o i berouwer dat mi ghe
d ie kenlike domhede
d ar ic ieghen u mesdede
Dier omme niet sprac
ghi moer hier omme
ghinc wilt riden opt
d aer gi mi mede maker e
d ar kenlyc wort al den lant
e n gheuer u ridderstap re
d ar gi sult doen dat ic u he
e n nemermeer ne ghene v
t eggen vrenden ridder ho
e ane quame hi sinen seou
Doe seide die ridder die dae
d ar ne gheualt mi op ghe
d ar ic die karre ride
f c hadde beuer al mine rid
e ganc mer ylere ghebor
d an icker bouen ware uo
n o nemermeer ne droeghe
e lg doet mer mi dar gi w
h er ware mi die meeste le
d ie mi nie ghesiede ter ne
w ant her es wit en rede
d ut al dit lant in elke stae
d ar menan op kerre coen
h ne si verdeelt en verdae
t hadde lieuer te wesen
d an mi ghesiede die lant
So moeti sprac hier ter
Daer ieghen ne helpt ghe
s prac lantfloot vander ha
h i gaf hem slaghe harde o
e n trat hem of den helme
e n sine wapene altemale

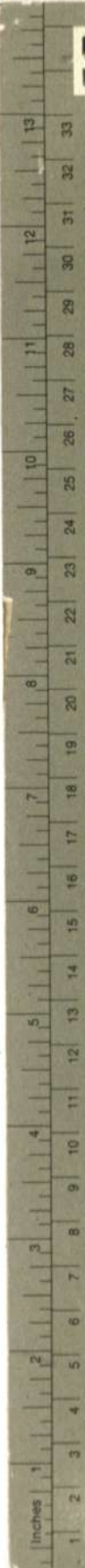
1604

verdient
rel vrient
owen thouer
ne ghelauer
herde
dit dienst se dede
in wite te ghere stede
sloner soude welen
in olof met desen
er gheuende
n ende
e daer si in was
n stonden en gras
uende ene gracht
meuch glacht
te daer linnen
mochte lekenue
bi den hare
irde onuare
seur te meneger stour
er gracht gront
n en wome
elike vorne
aren
chte hem seluen haren
de veruient
d cranke vrient
niefrouwen ghesur
e dapperheit
ke mochte gheneten
ebroken van desen
ren moer
hare dochte goer
le die ghene varen
aer ne sparen
bhen stade
men hem goeds bade
de betren uode
wir us ieghen gode
men dese waer
er gi of hebt gehoor
te lantslote
ar siere ghenore
loor hadde verwonuen
n god hadde gheonnen
lder die daer was comen
ijf hadde ghenomen
e vro en blide
ren an sine side
gode der doghet
meneghe siere vhoghet

En men besach lantslore
 hme hadde woude gheue so grote
 de hem machte deren an sine ghesonden
 ente selue waren ghebonden
 si aren si dronken si waren blide
 en courten te quare hare ride
 ten dach
 le p r ider omme sa hi best conde
 omme te dieneu lantslore
 de daer waren cleue en grote
Hi ghinc slapen ald hem guet dachre
 en bedde was ghemaker sichte
 o arbier en her dach was
 en stont lichte dur dat glas
 en suer berch en ouer dal
 de ridder seghende hem en beual
 ode en dede hem in siere ghebede
 hi ghinc hem stoeten en cleden mede
 en quam wat in den yale
 der hi was ontfanghen wale
 beide met werde en met uerdinuen
 en mer hem allen die daer ware lunt
Die ridder oshede sine wapine
Die werd seide hets verloune pinc
 hi sulc daghen enen dach of twee
 en of gi wut ule mee
 hi sij van ridene worden moede
 hier binnen sulda sijn mer goede
 en hebben niste en ghenade
En holpe niet dar mens my hade
 princ lant sloot ic wil riden
 en langher niet onliden
 dur gheens mans lede
 en moer houden mine zede
 hi her dar men hem brochte
 me wapine en dochte
 ente daer anders ier toe seide
 hi verlaze sine arbeide
 en brocht hem doe hijt hiet
 en a menne doctes hon ontfegghen niet
 en reerst dar hie hadde an
 si am oisof die edele man
 en wilde sene waren
Doe seide die werd gi moer sparen
 des ic verlamene minne maghe
 hi mocht wel comen in sulke laghe
 hi laut spate weder heren
 e sal u bringhen met aren
 ve deser iegheade
Hi mocht met riken ade
Lantsloot die hadde omme
 re ridene met eneghe scere

Dur dat laut daert hem goet dachre
 en alle hie doch ren ende brochte
 dar hi alaf hadde gheuomen
 an hem allen niet an hem samen
 ente niet hem quamen daer
 v aeren niet hem die sonne steen daer
 daer lantsloot dure waren soude
Alste hi hadde ghereden ene wile
 b innen den woude ene halue mile
 sach lantsloot en wart geware
 van ere anderre groter scere
 d aspers met groten coluen
 G helue of si waren verbolghen
 si hadden en dicke wantingdene
 en en onder hare caproene
 G hestchede huuen of beekmele
Oec waer van enen dele
 de hadden colue om haren hale
 dar dochte hem leden als en als
 dar si die waret sauden dur gaten
 her lantsloot sach se stien
 en ber ouer ene andre scere
 van ridders in haren ghegare
 en op ois gheseren
Die gheue waenden wel weren
 dar nergent ware har ghenoot
Doe sach se her lantsloot
 de hars scere begherde
Su moghedu hoen van sinen werde
 hi hadde den ridder ghevolgher naer
 er hem vifrichsten en quam daer
 en alle die stryt soude beghinuen
Doe mengheld hem die wert daer lunt
 so dars daer niemant ontfloer
 weder toos no te voer
 h me bleuer doot ter seide
 o f so gheuont in sine lede
 dar hi hem lieuer ware doot
Dus begonste lantsloot
 ojerren spere en merten suerde
 en metter hulpe van sine werde
Die quaer soeken en iaghen
 en daer omme spien en laghen
 d icke waeret hem ghelaont
 en bluen selue ghehoont
 de hem houden an quade zeden
Doe lantsloot tsoest was leden
 admen si ghereden scere
 op dat boort van ere ruure
An dander side stont i castreel
 daer ic of segghen mach i deel

X

ie gansen was ghenant
en was negheen so vast mit lair
n als conincs lair van goeren
der an stonden uele roeren
ome groot some elene
Si waren alle gheurocht van grawe stene
der in was die coninginne
arrurs wif die reuden sinne
dieke lantflote brochte
en leuen dede onschre
doe was hi emmer in dien
Wat dar sijns soude ghesaen
dar hi se te siene begheerde
der lach die brugghe van den suerde
ouer die riuere diere leep
harde donker en diep
die brugghe was scarp als i sterues
die daer lach ouer swater diuers
en daer lantflor ouer liden woude
hine liets met om enen berch van goude
iene hem ganne altemale
hine luidde ruden al totter jale
waert mer crachte of mer luste
daer hi die coninginne wiste
der ne wilt hem nieman beweren
om dar hij hadde so groten ghere
en leere van den oede te voer
dar sterc was en goet
Enne gone die hi hem waren
beganden wenen en melbaren
en hieren hem wel bedunken
en stiden hi soude verdrunken
of hinc wilde weder keren
doe honden si hem sine gheren
van den halfberge die hi hadde an
tullchen sine been den edelen man
dar van achter ieghen dar van voren
anders hadde hi sijn lijf verloren
er hi die brugghe ware leden
si hadde hem rijt al dore sueden
Lantflor daelde neder daer
optie riuere die was claer
recht ander brugghe voer
die mit water beloken stoer
si was breet en sterc
oer si was bouen scarp
ghelie den egghe van enen swaerde
die ridder die niet ne spaerde
dur anet van gherande dinghe
hi ghinker op siren sterdelinghe
en hilt hem metten handen voren
dar hi dede maghead horen

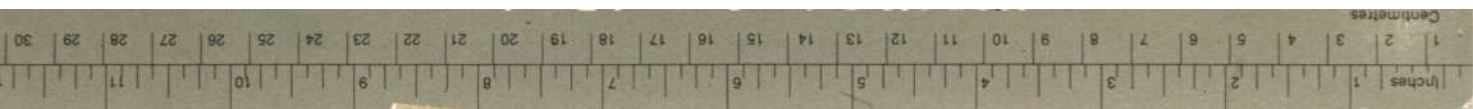
hi ghinc metten beenen roeten
hi achre luttel opt vermoeten
hi sach emmer ten roue waert
Alde uele te min was hi veruact
der die coninginne was in
dar verblide sijnen sin
do langhe roede hi en reet
o pte brugghe die dur suet
die manclen so dar hem vloet
Te leden handen uir waer
So langhe reet hi weder en voor
dar hi quam anden andren loer
en hadde weder stien die wondre
van den scarpen vondre
der noit man liden ne mochte
si one hadde wille no ghedochte
omme te welsone in den castel
Siere liede een deel
voeren mer stepe an dander side
en alle vro en harde blide
dar die ridder was ontgaen
van den wondre dat hi hadde bestien
si gauen hem scilf en swerd
Wat hi leide begheerd
Hv was die ridder onveruact
en sach een luttel achter waert
die op hem seluen was coene
hi sach comen ij woene
onghekeren en onghedonden
en hadden daer ten ridder vonden
si quamen blakende metten oghen
en begonsten hem verrogghen
of si den ridder souden verteren
en hi began hem sere werten
en gaf hem sulke slaghen
ochten si door sijn bleuen van slaghen
si hadden onlanghe ghestaen
oer hinc sach gheen bloet gaen
vren wonden die hi hem gaf
en hem wonderde sere der af
waer hi her hadde ghesijn
doe sach hi dar vingherlij
dar hi an sijnen vingher brochte
en dar hem die ioncfrou vander haghedochte
langhe te voren hadde ghegheuen
doene wiste hi waer si waren bleuen
en was al renden sinne
Doe sach ghene die coninginne
en hadde die bliscap so groot
dar si wiste dat was lantflor
si ne wiste war ghelate togghen
si loech met herren en mer oghen

her waleweme roeten stonden
dat siere an quamen en vonden
en was die brugge leden
oer pinen en mer behendicheden
daer die auenture hier te voren
of segghet die hi hadde vercozen
hi hadde gheuochten ieghen die gone
der passage waren ghewone
re houdene eer hi daer quam
so dar hiere sulken nieuwen namme
die hem op gaf te spade
en mer wilde werken bi rade
en selue was hi i deel mistmaect
er hi auer die brugge quam gheraect
daer quam hi an lantsloors liede gheuaere
hine wiste van eerst mer wie si waren
en hilt hem in siere hoede
alst hi sach dat si mer goede
harre straten wilden riden
en hem vechrens vermiden
oe hier hi se willicome wesen
en sine waren niet gheseten
van den rouwe on van den sere
dar si dreuen om haren here
lantslore die was gheuaen
so dar men mochte an hem verstaen
dar si waren tonghemake
Walew' vraghede dur welke sake
dar si hem mochteten so
Si seiden dar si waren auvro
war holper uelse toe ghesoghet
her lantsloot die es ons outweghet
en si seiden hoe sine verlaen
en hoe si ghemoeten daer te voren
enen naen diene hadde verleit
so dar hi hem warre ongherent
en si seiden hem al die affere
Walew' waende warden uer were
van rouwen doe hi haide
van lantsloors lieden ghene worde
en voeren wech tere staren
diere quamen en diere waren
tore comico hadagnus hoec
daer si ontfraughen waren mer loue
oer die rouwe wasser so groot
alst men wiste dar lantsloot
was ontfeghet en gheuaen
fune mochtu licht mer daen verstaen
En arturs wif die coninginne
was so droete in haren sinne
al wilde siere mer vele toe spreken
har dochte die herre bintten breken

daer was van rouwen groot gheleut
oe sende die coninc boden uer
alcher sijn lant en dede verstaen
so wie so ne hilde gheuaen
hinc liereue waren daer hi woude
dar menne verhaughen soude
en hi onsoor alle die gone
die hem te dienen waren ghewone
die behoorden te sijnen lande
beide ridders en seruande
en wilde an lantslore eischen
sien of hiere of mochte vereischen
Binne dien was den coninc broche
alst sijn sanc hadde vorewrocht
en al beraden en lieuenen
en par letteren ghescreuen
oer men zegle in diere gheleare
dar hi res coninc arturs ware
en hi was hi behendicheden ghemact
so dar hiere na was gheraect
Die letteren seiden doe menst las
dar min her lantsloot was
o pte wile enre we
f n bartraengen met arture
wel ghesant en te ghemake
en hem ne ghebrake ghene sake
oer dar si alle waren gruu
dar die coninginne mer ne quam
en dar hare die coninc onsoor
enre here lantsloot
bi haren rechten name
dar si mer waleweme quame
re hem en hi se brochte
of lies ozlof hebben mochte
want meliagant sach wel
al ne hadt hem bewert niemem el
dan die coninc sijn vader
hi hadde verlozen die vrouwe algader
Die coninc ne wilde ghedoghen mer
hadagnus dar ware ghestier
en neghe dinc tusschen hem en hare
daer si hi ghesaerent ware
Hier bi wilde meliagant
dar si weder vare in har lant
en lantsloot hadst op hem ghewonne
hier bi waren die letteren begommen
oer hi was wel in dien
dar negheue sake die mochte ghesaen
dar lantsloot nemermeer ne quame
daer ne die coninc artur vername
dus waende hi wel sijn gheuroken
daer oe ghene letteren hadden ghesproke

U or alle die gong die waren int hof
d ar men seker waende sijn der of
d ars coninc arruers teghel ware
d oe heren si bliuen hare melbare
e n waenden dat si seiden waer
d ie leeren die men brochte daer
Die coninginne dede har gherede
e n alle die met hare souden vare
s i namen oelof an diere waren
C n porreden smagghens betide
l se hem die dach verbaerde wide
e n voeren grote dachuaerden
l se die ghene die mer ne spaerden
t oter wilen en roter souden
d ar si arrure vonden
i n die star te caerlioen
e n mer hem meneghen laroen
s i was ontfuen mer bliscap groot
e n si vraghede waer ware lantvloot
d ie coninc antworde hare
j me hoeder of ghene niemare
v an wanne die si mi brochte
d ien ies ghelouen mochte
l uetel no uele no dene no groot
s ir dar hi handose sloech door
d oe vermeued dat seer
e n metter coninginne meer
d an mer alle diere waren
s ochten her si hare misbaren
t e droeuene openbare vor oghen
s i dede hare en wile niet toghen
l iur en uir die suare smerte
d ie har lach te hare herte herre
d oe pemsden si alreant
e n seiden dat melagant
e n al hadde vraden
s i clagheden sere hare staden
e n waenden weren wel te vozen
d ar lantvloot hadde sijn luf verlose
e n hadden rouwe daer of
d ar sonder bliscap was dat hof
d ie coninc dede omme eischen
D ar hinc mochter niet of vereischen
hinc wils nieuweren in watre
d aer quamen te houe die gheuane
d ie lantvloot te menoger stede
h adde verlost daer hijt wel dede
e n seiden dat si bliue meneghen daghen
v an hem ne houden ghewaghen
s o daer men verlost no daer men wane
e n daer prijs mochte sijn bezaghen

D it seiden si den coninc arrure
E n hi seide roter wilen en roter wile
d ar si hoden niemare
w aer lantvloot comen ware
s o ne wordt niemere foeste ghedreue
s o vergaderinghe verheuen
d aer ier op soude sijn gheacht
d us daghede die coninc menegen dach
S ir gheueit dat hi lach
t ere veinstren in dien zale
e n hi lach nederwaert te dale
d aer men wonder mach segghen of
t e dien tiden helt hi hof
s erren hoghestren van den rike
d ie daer waren ghemene like
e n achter den zale ghestren
d ir was optien dat men soude eren
d ie tafelen waren gheueit daer voer
s ar die coninc hadde niet ghehoer
s o niuwe niemere vernomen
b i emene die daer was comen
w ant hi helt van vstaeden dat
e er hi drinc of ar
h i mochte niemere hozen
d ie hem noit was comen te vozen
h i hadde ten veinstren ghelegghen
s o langhe dars hem begonste verueghen
o m te hoze en te siene
o m eneghe niuwe te siene
h me mochter niet of verhozen
d es hadde die coninc rozen
e n wader omme al erre
d oe sach hi comen ene kerre
e n in die kerre ghinc i puert
d ar luttel haugen was waert
h er hadde sijn sterr verlosen
e n her was al sonder ozen
e en naen quamer op ghereden
d ie was van harde coeren leden
o pte kerre die die naen brochte
s ar een ridder dat arrure dochte
e n hen waren ghebonde sine haude
o p sine rugge mer enen bande
d ie se vatte te gadre helt
d ar here hadde ne gheen gheweit
e n hem waren sine voere mede
s o vatte ghebonde rier stede
d ar hinc niet ne mochte seiden
l idus mochte hi sijn leuen leiden
l idus brochte die voer
t are daer die zale was ghestuen

74

so dat si droeghen ouer een
dar lantsloot ware en el ne ghem
die daer te houe ware comen
al dar si hadden vernomen
B mude dien quamer ridders ruc
ander daghes quamer me
van dien hi opte riuere he
doe hi ouer quam en vdu hem dier
waren te houe wel ant
Alld gae alle ridders te gheuan
en was belect al demen best cin
er yfere en mer sindale der bouen
dar m... et rechte soude louen
hi hadde stit en spere
en was al ghereet ter were
en si werd te siere side
de garen waren ondaen al unde
hi stit uut alst hem goet dochte
om die harnis die hi soude

Y

75

te sal uehren op dese ure
hi was gheuapne uel ter cure
al sinen wille en sin gheuoeth
hi hadde mirr oes dattene droech
der die camp op sueten soude
als dore en also houde
al die die compe hadde ghesproken
dar lichte mer sin mochte te brocken

Z

2091
Lantsloot vander Haghedochte
1602

Si ommehaelden hare lope
En naem die breidel bi den kudde
En quamen te samen metten waren
Alse die hem wilden verweren
On elagant sine lau flare
O pren stede ene grare
Sore vanden salde cloef
En spere daer dure uloch
Si hadde die halfberch niet ghewesen

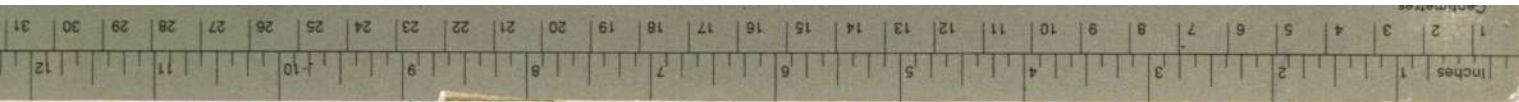
Te sine verdommen inden camp
En ouer hem soude gaen die ramp
Hi maecte dar uelc root
So sere sloeghene lantsloot
Alse die die coninginne sach
Die bouen ten palase sach
Was si blide en ghemer
En trat op har wimpel cleet
En maecte dar anliche bloet

Genendeike alse hi best mochte
O ar hem allen die dar saghen dochte
D ar hi onlanghe lande gheduren
C en voordeel op hem soude gheburen

En die alre beste wesen
V ar vercozen en ghelesen
S u omme met al uter were
O i dunct ghine sacht niet ene here

Ell. Amt
H. H. H.

AA

D ar wilde hi op elken man doen staen
er canipe dier durste aneguen
d ar hese sliep bi haren kint
d lse i. man bi sinen kint
S i suserre teghen
d arer ware onwaer
e n dar hys hem
h are nuete hadde
nden bedde daerr op

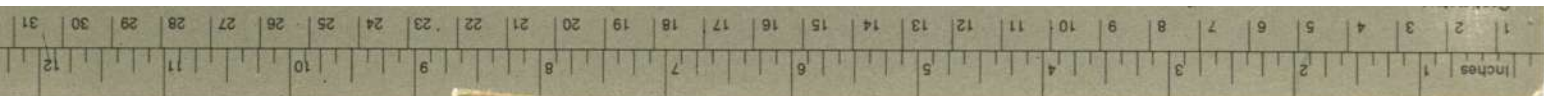
D n ic sette in die aventure
yn lijf dur hette op ene vre
s u hefr ster my qudlike gheloont
ant ic ben sere ghehoont
i sere wonder vromen
n ne wildo heien mer verlaen
h me hadde bi hare gheslapyen dien nacht
e one grote ondaer ghewracht
e nre communcie

D ar ic ter an hare begherde
e n gi waert dier enmer werde

e n hadde dies hebben mochte
e ben dies hen. mer onderwilde
d ic sprac die uader roren kinde

BB

Marburg, Staatsarchiv, Best. 147 Hr 1 Nr. 1
'Lantsloot vander Haghedochte' (Fragm. AA+BB, Bl. 1r)

Handwritten notes:
147
147
147

A 19 in goede no in quade
on ar gi sult bluse in die seide
B i ghinghen hem echer wapmen seide
W ar dar men hem bat en seide
D oe seide lantsloot vander haghedochte
her voeghede wel dar men brichte
die heiligen voer en suere
e vermen ter voeder uere
... wesen

D en camp alle deet te voren
c n riep dat mont mochte haren
L antfloor laet varen leet varen
G hi hebrer ghen ... hede
o rronde hem alle
D oe quam melc ...
G helopen in dar ...
c n seide desen ...
p emet die coning ... op hant

W ant myn soue heit daz omnide
d is becoft ap desen dach
D ie coninginne lach daer si rich

S i cadmet ...
s herden in ene herstrare
d ie stane was versjare

Handwritten notes:
147
147

Marburg, Staatsarchiv, Best. 147 Hr 1 Nr. 1
'Lantsloot vander Haghedochte' (Fragm. AA+BB, Bl. 1v)

Handwritten marginal note:
Dit is de eerste gheschiede van den koning
van Engeland die was in den jaer
1171

E nre pine mit ghepene
E n bringhen hare die coninginne
S i mochte selver sijn der minne
E n ware dar in selve deerde
E n here ware en hie bewaert
D ar was hare seone ghelof
E n si dancte hem ter of
O er desen bleef die sale
E n si keerden weder in die sale
D ie coning hier dar men plaghe
D es goets rid was en besaghe
D ar hem wern ghebrake
D oe ghinghen si slapen mer deser sprake
A chter den sale dies daer rochte
D ie ridder was ghevoert ter sochte
S i was groten wintre ghehouwe
O nther en hi in bedde was comen
I mit mach v u el verteynen mer
W ar intare dede en hier
D ar die ioncfrou hadde groten roden
D aer gi of hant hier te woen
D ar se boerd mit roes
S i waende werden sinnelos

E n wart so onghelieck
D ars hare die andre ontsach
E n seide hebr gaur verdruck
O ar dar was pine regien spoer
D ie hare ghegiuen die die al goer
D aer artur of was here
H me hadde mer brocht vnen here
D oe seide hare die menstrelle
D ie conste wenege leide
J oncfrou laer v droegen weden
G hi sijn selver wel van desen
G hi moghers ghelouen miere sale
A lte men slaper achter den sale
T e sal den ridder roet v bringhen
P mer wnen sin behinghen
D ien gi priser en macur
S u ne sijn mer so vercont
A lde dit die ioncfrou hoede
S i was liden vde den woede
D an si den hemel saghe ondaen
E n god hat die wile ontsaen
S u hoer grote behendicheit
W ar dar amierwif dede

CC

Handwritten signature:
Juntreghe 1600

Marburg, Staatsarchiv, Best. 147 Hr 1 Nr. 1
'Lantsloot vander Haghedochte' (Fragm. CC, Bl. 1r)

d aer an so dadi dooperhe
e n̄ alst gi en̄ har weder
h uwer vwe ghesellen algader
w i ne ghedochē hars niet
h er was dompant dar ghyt lier
s i soude te rechte hebben gheguen
t en cure gi hebr mesdaen
b i v es si onthuer bleuen
s ochtan wil si v gheuen
e ne stoner die es so groot
e n es enel sonder die door
o en mochter hare bi ontfien
e en deel sal ies v doen verstaen
h er es .i gulden vngherlyt
d ier dreggher an die hant sijn
b iene mach in campe niet steruen
s o m wafte bederuen
s o hme mach verbernen in vire
d e steen es van dier manue
s o van quader door steruen
a lle deft bederuen
l igghen an dar moster
e n̄ waer dar hem .i bewent

h me wiste niet war hem dede
h i hadde alles vergheuen
o ar hadde hi vroetscip gheueren
d ar hi ruingherlyt hadde of ghedaen
s o ware hi gheneten saen
v an algader sinen leide
h i sach dar camerwif en̄ seide
b i gode lieue mi es leer
f i bens te bererne ghereer
v an al des dar ic hebbe mesdaen
w ilde sies hare van mi ontfien
I c waters te bererne ghereer
d ar camerwif sprac mne weer
o i dunet die beste raer
d ar gi selue te hore gaer
e n̄ gi opstuer en̄ leer
s i wiste wel hoe hi was bereer
f i c sal van vuen thaluen wesen
d ie ridder stont op mer deden
h i dede sine liden cledre an
d oe nam enen mantel die edele man
e n̄ ghinc daer die ioncfrou lach
s i dede so dar mement sach

Handwritten notes in a cursive script, likely a library or archival stamp, located at the bottom right of the page.

Marburg, Staatsarchiv, Best. 147 Hr 1 Nr. 1
'Lantsloot vander Haghedochte' (Fragm. CC, Bl. 1v)

DD

in voeten in meere soeken
 te haren brochte
 in Ravel, als ment ghedoor
 mede diens in groot
 weghe ghevoert diene
 die ghene
 ghearent in
 broede in haren sin
 rouwen
 in rächen mit rouwen
 in rouwen
 onder hem rouwen
 die waren als die
 eng be rde
 so si eer si mochten
 in si schren
 in seluen pas
 oreden was
 ionfrouwen beide
 in goede ghelece
 in si schren
 in of si mochten
 eune bewende
 nature stende
 den ionfrouwen
 leden met rouwen
 te ien
 role wegheuen
 are voer
 erigt of hebt ghehoer
 in datter quam
 door uir van
 in dese aventure
 sloot quam op ene vre
 me linnē den woude
 gherne vinder sonde
 der coene
 edel nader noene
 dar foreest
 frouwe die greeft horeest
 in verterde
 re wat hare derde
 gheer wat har ware
 in melstet
 in v
 er nu

in datter si sekerhe
 in omc si hem serren spe
 h oe ghedane wys meligant
 d en come artare sin wisse nam
 e n hoe datter lantsloot achter quam
 e n seide hem in die yorwode
 S iene wisse niet dar lantsl hude
 d ie herte of wisse en hadde vsteren
 e n hoe meligant hadde g' euas
 L antsloot van der hagt en hte
 e udeue sin suiter vre harte
 e n verlost en he g'ron
 s v es herte selue omme gheuen
 W ant die nader lantsloot
 S loech sint herte broeder door
 A v comen meligant in maghen
 e n willec vier verdragen
 e n willec mordaer of har doen hte
 S i helleu die ionfrouwe g'heuen
 e n herte lichte of o' ghen
 s or har ne constemen beaghen
 o' in die durre veruuen
 d en camp en ouer hane bestruen
 h uden es die vste dach
 e n come man die se verlossen mac
 r ore datter sonne onder g'ner
 S o ne es hars ander ruer
 o' en sal der ionfrouwen nemen tieue
 A lous esser iur g'hegheuen
 o' en salte maghen antuuen
 d it ne mach sekerlike niet bliuen
 d us es si verdelr ter door
 d oe antwoorde lantsloot
 d iere moeghen mochte comen
 e er hare wert har luf genomen
 y ochte hahare niet staen te liden
E seide sine waers niet betaden
 e der hi mochte of ne mochte
 o' ar o' dar har hars ghedochte
 S o beueet hare die herte
 e n mochte w' en vander smerte
D oe v' ghede hi hoe verter ware
 en si seide hem niemare
 wisse hte te moede wad mee
 r is v' in v' h' no min no mee
 b hi souer moeghen lende mel wisten
 y o' t' si bi v' gheuesten

Marburg, Staatsarchiv, Best. 147 Hr 1 Nr. 1
 'Lantsloot vander Haghedochte' (Fragm. DD, Bl. 1r)

e n lantsloot hi voer d'werre
d at hi enen doster va
e nrie nacht ghinc a' hant
e n lantsloot voer be' naer
o m dat hi bliuen wilde daer
d oe vant hi. iij. moncke staen
d ie daer buten ware. gheghe
d ar ne werc mer die war taken
Daer si stonden en onder hem sprake
a uam her lantsl' gheueden
d ie. iij. moncke die mer onbeden
e uamen ieghen hem ghegauen
d aer was lantsl' ber onbeden
d an hi was binne meueghen daghen
v an den moncken dene daer saghen
h i was onrwayme harde saen
e n men seide hi soude eren gaen
En hi antwoorde mer desen
hadde hi in die kerke gheuefen
en sijn ghebet ghedaen
h i soude ten etene siren gaen
h i hadde alden dach ghereden
d at hi nergheint ne' was leden
d aer hi kerke hadde veruomen
d aer hi toe mochte comen
d oe lodene binne den monster bure
e en moner. en keere in coeter vre
e n lantsl' hi bleef daer binnen
d ie sijn ghebet sijn beghinne
d oe sach hi ene traue
e n waende weren sonder falie
d at me so goede was gheraet
s nit dattie warelt was gheuaet
s i was daer selue nu
d oe sach hi ber m. lantsl' hyn
e nen sate daer g' d'yn
h om wonderde wie mochte sijn
s o rike man die hadt volbrucht
s ulc wonder alle daer was ghewrocht
r ghestreute darte was an
s e soude te rechte zheen man
s herapen mer siere haue
d ie daer stont an trouw den graue
s och sach lantsloot mee
v. ridders ghewap' as roer t' re
d ie ontrouwe den graue saven
d es wonderde hem uer'maten

e n sine vroot in den oer
e n waer omme en' rau
w aert dat siere saren bi
s i stiden darter. here le
e n si wachene bi daghe
e n and' de v. ridders bi na
s o d'lymen die wachte
o en seide hem en' hadden v
d ar daer. i. ridder soude co
d ie den daden nemen soude
d ie daer laghe onder der
e n voerne vren lande
s heuele ous dat her wa
d us comt dat wi desen w
b eide bi daghen en' bi na
e n lantsl' diere stont bi
d ie vraghede here hoe h
Hoe seide. i. ridder di
here sidi van lert
oerker war hier gh
s hi sullers siere sijn ghev
w ie hi was en' hoe hi hier
En lantsl' diene lerre ni
h i las die lertren en' spe
d aer elc wonder of tellet
d at onder den sate laghe
l antfloots gheselle gals
d ie menegher ere was s
d er stoone gauanden s
d ie van solois was her
e n meneghen man had
d iste dier wel volbringhe
h i stant dur lantslore w
Histe dur lantsl' hoz
vel hi in ommaht
gheueghen aen
e er dat hi ier ghefeen
e n alle hi doch was beo
w ilde hi hou seluen r'ij
e n was des wel bedacht
v onde hi water ofte gr
h i soude hem seluen ne
o en sach noit man no
f n sulken melbare
h i nam hem seluen
d iken en' te meneg
d us ghinc hi vor d

daer hilde vanc
a was int lanr
re ouerwater
dehene daer
pen in arrurs hof
e waer of
ende floech
ne rode wayne droech
amp uechten
rechten
gimus hof
e ghelof
n hem stier
de hi hier
rou si kendene wel
en fel
eghen beraden stant
is sine name
ibders broeder
n siere moeder
n camp re door
i sulker noer
liagant
i sung vader lanr
i culstrel
n alghedeel
de
hede en beverde
h mer ne wiste
is hi hite
u done
ghewone
ghenomen
re voren comen
uarr groot
coren voor
n sij vroer
uar gi doer
ene wel
ec en fel
de hinc athis mer
e mer outier
ich alsd starg
n in i part
quite maken
are spraken
en spel
ter el
nt wel re danke
van denuke
so verplechten
n gherechten

daer des andon was ghehent
de ionrou dat al leere orient
dar meus ridder was e name
teue wulde mer dar hem ter melquene
alle die mensche ghehoen
en die nachte en ghehoen
en ur lantslote gherechte
en en ledene langre hede dichte
daer hi sterike lach
en er ghemake des hof was daech
en n rechte dar l. hem verbaerde
Lantst langher mense i paerde
h i ghinc hem doer en dede
en n dede hem wapen en gheveden
alle die wech wille doer
daerne was gheon me er trofen
des hadde die is rechte
f n harre herte ghere
s i wulde wel dat hi ware blien
en er hare daer lant al har leiten
daerne halp be n n n n n
h i nam oislof en stier
d ande des hadde suer verdach
en n vraghede hem op welken daech
d arrie camp was ghenomen
en er hi van hare mochte comen
Doe seide hi hare die waerhede
en paerde wech ter seluer stier
dien daech vor hi el dure
s onder te vindinge tuenture
daer eneghe meen an lach
des hi die idone ueterer sach
en n den auonde sakede
b inne dien lantst gherekete
o p ene ruitere reer en diep
en n daer riuater ree of liep
t e dale waer emte stroom
daer sach lantst en nam goom
f u enen nitsch groent
s ruten . ii . ston gherekete
en ar rene was merre pan dandr ruc
p och sach lantst mer
h i sach hoe i ruder tu m ghegaten
v ren merken pauloene saen
w el gheactpmenter stonen leden
f a elce goer gherekete
en n rechte dar schude vrome
d en here lantst comen
t hinc hi teghen hem er seide
r ider god si was die ghelede
en n wel moer i reer wisten
Lantst hi dent me ghere

EE

Handwritten marginal note, possibly a date or reference number.

an den erft re voer
 vloot hem re doene fier
 en ghere den ridder weder
 oe hi was ghebeiter neder
Doe sprac dat den pauloene
 Ridder nu staer v wel re doene
 dat gi berbergher mer my
 t auontmeer ic seg v rui
 her naker den auende
 hi mochte eiden langhe stonde
 den wech rechte vort
 er gi vont daer no part
 an wilderness en woefme
 er ware v re suare pme
 n hiet v ois re stre mesmaken
 n licha mochte ooc mesmaken
 n die wilderness en delen
 ic seg ic v al onverholen
 v suuar dese sake
 ic sal v doen re ghemake
 t auantmeer n dit pauloene
 inlichter ic sal ic doen
 ed lane v deser houesthede
 c mochte v noch in sulker stede
 el denken want v roer
 er gi my dese ere doer
 oe ghinghen si re gader beide
 n vor den stone gherende
 nure dien pauloene
 nres hadde landt re doene
 i hantet aers en drancs ghenoech
 ar was wel sun gheuoech
 die was ontfanghen wel
 die quamen knapen starr en siel
 rere andre tenre ghegaten
 de landstote onruwenden sien
 en rechte rassen en sprede dualen
Die ridder hier landstote wel onthalen
 en gaf hantwater en si laren
 landt enre ridder en aren
 re gader en des ridders amue
 ne ontfouwe stone en vrie
 ar dat was pme ier hen spier
 h are ver wandde so har moer
 o m landstote die hi hare sar
 de si no dranc nu ne ar
 h i doere hare so soche
 s ont achre mer ene hong
 o p al dar men ver hare brochte
 s i was die eren nene mochte
 s i peinde so uelc op en neder
 h are entare vort en weder

h ee om dar hare ward
 d ie moeste wester naver
 di er sulken ridder re li
 G od hadde hem uelc ver
 o) eren g'yepe ic de
 v el si m ene saare m
 d re hare ide warr re
Hier lant starr dese a
 v an haren a'us en
 e n hoe hi sedt warr g
 d ar si landstot minde
 d ar hare docht: dar si
 e n war wonder: dar hi
 d oe hi wiste die warr
 c n hoe dar si weder starr
 v an groten re'us en h
 o m dar hare so re'ere den
 h ar se landstot meue
 d ar sulken wi hier ach
 o) ar re sal segghen vort
 d at m pauloene g'heu
 d oe daer was ghedien
 e n men op hadde ghed
 v moghedi hier achre
 d est meeste auenture
 w ar ghestede daer re
Dystraue seggher de
 op v ois mer stor
 d'ure en groer
 e en ridder mer hapme
 e n mer hem quam gh
 o) enich ridder mer helm
En die rode ridder sach
 d sterre rechte of bede
 d ie starr was en coene
 d ed broeder van den pe
 d ie mer ne was ridder
 f ut ander pauloene ge
 d re rode ridder storr ne
 h i hadde meneghen ri
 e n hief den sturknapen
 d o) heit op sin g'gere
 s i raedeu dar si vrende
 e n raden mer haeste w
 d ar sach die ridder m
 d ie van rouwen ne wif
 e n riep late wars my
 h ier ieghen ne wacht
 v heft myn broeder t
 w dur si sin so vebre v
 f nne siene uersterme
 l euende en dreef groa

dede hem grote ere
dien sale was here
dat op en spel
ene smen oom
der heren groten goom
pde lambeguse gheuen
blader mochte leuen
elc darlakyn
an middre hadde ghesqu
dure ghedraghen
hem wel behaghen
si ene alre
ten mochte ene mile
die ioncfrou gheusen in
pur beghin
en die mer hem waren
et die ouer quam gheue
er ha edochte
erde en seide dan si brotme
galsoors beord
ter hilde so werd
bi hare
vode die niemare
si alre
ouer te siere lide
haer hem dar
bi noit te ghere sur
bestur waur

amen in den sale waur
ouder te spreken andre wort
ter rassen en hadden gomen en
Die ioncfrou bekende wale
b oerde bi siere sale
e n bi siere stroore ghebanc
e n sprac hem vrienachte anc
T eerste dar siene sach
e n seide god die wel doen mach
d ie midre v oren en minnen
e n ten ioncfrou daghe bekinnen
d ie hier ter rassen sin gheseren
o m drinke en ont oren
a lster ghesproken hadde metten
v icl si heuet op hare liden
v or boerie en seide
G od en sin moeder beide
d ie es der warelt roeterlaet
d ie lage mi minne niet daer
s o ghebetren ruwer ere
l icue vider die hert
e bekame mi seuen wel
J ar mi grote dorperheit gheuel
G od lides mi te baten comen
b minc dien heft hoerd op gesome
d ie ioncfroude en dedese op stran
e n bi hem sitten guen

FF

24 23 22 21 20 19 18 17 16 15 14 13 12 11 10 9 8 7 6 5 4 3 2 1
Inches

So langhe dar hem ontfarmede daer af
E n hi hare alreynale vergaf
G oedertierlike vor hem allen
D ie saken die daer waren gheuallen
Doe ghinc si hare verleden
E n al anderfins bereden
D an si te voeten was berou
E n werste dar si hare hadde ghecleet
G hinghen si drincken en eren
E n hars leers vergieren
O ar dat was yme ieghen spoer
B oerde ne droech niet so sijn moer
D ar hi der ioncfrouwen ier begierde
D ie doch haren sin verterde
E n leude niet arbeide
W ar holpe dat icker meer of seide
D ie nacht en te auontsonde
D edemen hem als men best conde
T ores moeghens dat men sach
V erbaren den stonen dach
J oene wilde hi langher ierten niet
B oerd so wat dar men hem riet
Lambegues die met hem quam
D ie harde stonen oelof nam
A n den here van daer binnen
E n stide god moeste bekinnē
T en ioncfrou daghe hi siere ghenade
D er houescheit die si hem daden

D iere dedre van sindale
E n hi was ghereden wale
H i groete die ridders alle hi eerst
E n die ioncfrouwe van der hagh
E n vraghedem om menare
E n der ioncfrouwen wane si was
W aer si voeten en war si sochten
O f si temene te sprekene rochten
Boerd seide iawi here
B erecht mi dur die godes
O f si lantslore ierghent si
O m hem soude ic v hebben gheu
D oe seide die ridder dat hinc sa
E n hiere hem wel of segghen
H i heuer ghelegghen te minen
H i hadde den coninc badagnus
G hesten en ghesproken
E n hadde hem in sijn hof gheu
O er hem diene beriep te camp
E n ghedarer van den stampe
D oe icken lest sach
T e minē huus daer hi lach
E n hi oelof hadde ghenomen
E n her so voer was comen
V oer hi al onghespaert
T er dolanster gaerde waer
D aerne god moeste bewaren
E n wilde spoedlike waren

66
d ar hanc nar vromme besant
e n ne wilde voer varen met mee
d oe deefte boerd totter zee
l ambegueste bringhen
e n streden doe met desen dinghen
e n boerd was in dien begrepen
h em ne wilde sijn oes ghebreken
h i soude lantflote vanden
s int dar hus hem begonste onderwinde
o f hi soude ne soeken van daer
d es hi hadde ghereden i daer
d r id sprac hi optie vte
v bluft van hem die auenture
e n van lantbegueste en van hem beide
l id si daer waren verseiden
h ier of lant die tale liden
e n sal v reiten van vanden
d ie wilde honden die gheloue
e n voer re badagamus houe
l se hi lantflote behiet
h me wildes hem lieghen niet
h oe lantflot badagamus onboer
d ar hi sinen soue sloech door
h ier beghint ene tale echr
d ar parides voer here vaerde rechr
d oe hi van lantflote scaer
t e doene dar hi hem behiet
d ar was dar hi soude riden
t es coninc badagamus en niet onlude
e n draghen hem niemare
d ar sijn sone verslegghen ware
d is bereit alse hi was
u ardes eer dar hi gheuas
e n quam op enen auont
d e i stone closter stour
e n was daer wel te ghemake
e n daermen beterde sine zake
e on broeder begade sine wonden
e n hadde sulc cruur op ghelonde
d is hem nurte was en goer
s moeghens alse parides op stoer
v oer hi id langhe dur dar lant
d ar hi badagamus vint
t e guendisam in sine casteel
e n siere liede i groot deel
d are groete hinc alse hi eerst mochte
v an lantfloors haluen van der hagedochte
e n dar hi hem sere bade
v ergheuenesse en ghenade

hinc was me id droete van wa
d hi vel neder in onmacht
e n verloos al sine cracht
e n reerste dar hi was becomen
v an der niemare die hi hadde vromme
s prach ontfarmelike worde
t r hof daert die meneghe hoede
e n daghede sere sinen sone
d ien hi te minnen was ghewone
o m dar hiere hadde niemee
s o was hem te moede wee
e n vel in onmacht menechwarf
h ers wonder dar hi mer ne starf
e n in sinen sinne bleef
v anden rouwen dien hi droef
s o langhe dar hi begonde vraghen
s me vrienden en sinen maghen
o f siere ter of hadden verstraen
e n waer si den licham hadden ghede
e n of siere ter of hadden verhoer
d an die niemare entte wort
t seiden ia si allegader
v ar omme dar gi waert sijn vader
n e durste wys v mer ghewaghen
o m dar ghy qualike soue verdraghen
v ar si seiden alle ghemene
h i ware ten castele van den uy ston
h ouen der erden onbegrauen
d aer hadden sine doen draghen
t eersten dar hi was sleuen
e n verloren hadde sijn leuen
d oe macht die coninc re liet ghedogh
o m dar hinc noch waende sien mer o
s men sene die lach door
v ar die coninc die ghehoer
d ar menne lede daer hi ware
d oe was daer die meneghe in vare
t eerste dar hinc saghe
s men sone die door laghe
v ar hi steruen soude mede
e n bliuen daer ter stede
d ochtran ne wilden sijn laren niet
s me daer in alse hi selue hiet
e n ghereden hem dar waert
s me voeren me id droete vaert
v ar eer die coninc done scaer
s o beual hi en hiet
d ar si den ridder wel besaghen
e n si sijn ghemakes plaghen

Wetterspinck
Ant. v. d. B. 1626

die op sijn ghehoort
voeren waer dach en maer
dar se mochten niet alre cracht
quamen eer si gheuen
tastele van den in stene
er want die coninc sijn lof
er versleggen te wane nou sint
t rouwe was ghebreuen
tagants houet lach benen
t lichame of ghehouwen
vader namt mer meerre rouwe
n nie man sach te gheet stont
tuffet dicke an den mont
die ghent die was anuro
was gheualfemer so
daer toe die hehant
t niemene dede mesquame
edic v rellen van ende rozde
t grote gheueen die droeue woede
t die vader hadde om den tone
tagande. Wies te vnone
e dier horden heru mochts verduken
te mochte eren us drinken
n ne was gheue spise bequame
e dede hi draghen den lichame
e heiligher erminzige
een lof mer sayage
t stont burte anen faceste
t alre wildeste dar alre meeste
t men vergheent wate
leidene in ene dre kiste
die man te sterhede
t men in langhen om doeden dede
t is niefclagant begraven daer
t meent hadde mer te suer
es vader wille mer dur en sine
hadde den meneghen brocht in pme
e al hadde hi der door verdient
hadde mochten men ghen vrient
t sere dag den heren rozen
sijn vader alre voren
t die dode was begraven
t oien mochte den coninc te dicke la
t man te al macht daer hi in
t man te heu den sijn
t so hoerden si weler in groren sere
t rran coninc waren here
t so man te dar hi niet doof ne
t an d rouwe dach hi dreef

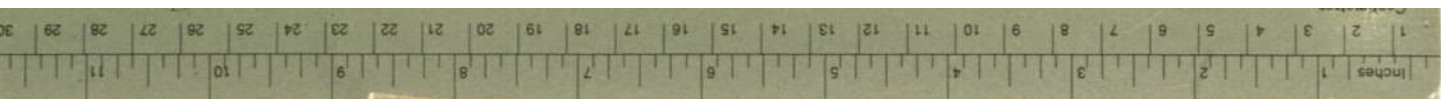
die si hadde gheuen
dar hem niemmer mochte gheuen
de vrede hi vele sijn heden
dar si so dicke van hem deden
Dus bleef hi daer ter sere
d rmen sine sterhede
d eneghen dach en menich mer
e er dar hi sijn leuen verloss daer naer
e u hert alle in sinen zale
f v leue hier van desen die tale
d aer hi sine rouwe dreef
d er sinen lieden daer hi bleef
e u at up ons vroet maken
d an her gahoots taken
e u van den coninc arture

Hoe artur voer taghen in sijn vrouwe
ver hem alquam te groter rouwe

Dus meten si heren dat begin
van der aventure die comet in
nae die coninc artur hert
den groot hof mer ghewelt
t gnen mustren alle in slach
e u recht apen andach
v in den ymster daghe
v oer die coninc taghe
d artur was sijn hof mer versterden
e u die dede mer hem gheleiden
d e coningine niet weters mee
en alle hier achter namen dore
h de si herten en wie si waren
v d mer vrouwen quamen gheue
t u wel ghewant alle om har leuen
d e vrouwe was hem te gheleide ghegou
e u ture onefrouwen t groor ghevel
d eken helen te gheleide al
e u te leurecane heren te en
Die coninc wies in den woude voren
t er meneghen moere gheuden
e u t coninghe vele dore waren
d e vanden unte menichfour
e u n sere en hert achter t wout
t waden der vrouwen al vergheeren
w ant daer hadde hem menich vmet
d ar hant tek recht wel soude doen
Die coninc voer in menich heren
t in den wout so verte
d ar alle sijn waden con

Marburg, Staatsarchiv, Best. 147 Hr 1 Nr. 1
'Lantsloot vander Haghedochte' (Fragm. GG, Bl. 1v)

And Wallein Foudschuyt 1421

HH

In sijn ghereide en op sijn paert
 die die was onueruaert
 en greep manlike sijn spere
 die die te vechrene hadde ghere
 dar harde state was an sime
 en sagtemo: greep rone
 en om haelden hare oest
 die quamen te sinnen met sulker poest
 dar die ridder ruidelde ter erde
 en vel so sere dar hem derde
 ter herren en an al die leide
 die licht als een die sijn ghereide
 oer in die herre
 die querte hem so sterke
 die mochte roeren hande no voer
 die wec dede hem dar ghemoer
Bunt dien quam die andre naer
 die den ghenen stont so suac
 die diene gherne hadde ghewroke
 die agtemo: ne hadde sijn spere niet te broke
 die n raecter den ghenen me
 die n dedene uallen daer ter sere
 die die andre dede te vore
 die waende hebben ruf verlaen
 die ar dede ne querte hem niet so sere
 die ochtm was hi vren here
 die en luttelkun eer hi bequid
 die sijn siverd hi met haeste nam
 die n seide ridder bent te voer

Want dar siverd dar was so goer
 die em hep herfene en blac
 die eder ter erden mit gras
 die se so sere ghewont was
 die ten andren slaghe vel hi neder
 die te nemermeer ne rechte weder
 die so ne seide wier hem dede
 die want hi bleef daer doot ter stede
 die die us verghinc den ghenen sijn spel
 die die se ghene die daer reersten vel
 die die hadde hem sinnen sijnche verghere
 die die hinc dien was hi weder op gheseren
 die die en sijn waer sijn ghereide lach
 die die lste een die nimmermeer uquach
 die die hinc mep ualte ghenaden here
 die die hi soude u wrcken alre sere
 die die si sendi mi mijn leuen hier
 die die se keune wel dar ic was te fier
 die die v an miere rale: enre fel
 die die di me ouerdae: die sijn mi wel
 die die hinc leide beide hande te gader
 die die en seide dur gode onsen vader
 die die lieue ridder sijn miun leuen
 die die dr u god moere vergheuen
 die die ten idel en saghe al vwe melsaden
 die die mep hi daghede hi bar ghenaden
Bagtemo: seide ic doet gherne
 die die in dien dar gi van equaden sterve
 die die en vdu uwet ondaer wile onloer

Marburg, Staatsarchiv, Best. 147 Hr 1 Nr. 1
'Lantsloot vander Haghedochte' (Fragm. HH, Bl. 1r)

du voer sagremoz van daer
en quam ghereden daer naer
daer hi was al vren weggen
en vant .i. paulioen ghesleggen
en hi vander voren stuen
en den liefsten naen
daer hi me of hadde ghewaghen
so hadde ghesien binne sine datghen
fergheit in enich lanr
en hi hadde enen straf in die hant
die groot was en suae
en alle sagremoz quam ber naer
omre groerene die hi daer sach
so gaf die naen enen slach
Sagremozs paerde
daerter al verstaerde
van den slaghe diert hadde ontfien
doe sprac sagremoz ten naen
alho helpe mi god onse here
soe lagher niet an miue ars onnere
soe soude wreken nu mijn peert
die naen hi was al onveruatter
en gaf ehter enen slach
den orde die hem sere wach
o prar houet bouen den oghen
doene mocht die ridder niet langer gedogm
en voer den naen ber naer
en floech sine ene hant in haer
en hiefene op en warnene weder

Sagremoz keudene wel
en vragedem hoe dar gheuel
dar hi daer sat gheuaen
en wie dar hadde ghedaen
deen kende den andren wel
doe seide die ridder dar hem gheuel
dar hi den coninc volghede naer
Ter iacht wart en hi quam daer
al onghewapint want hem ne dochte
soet sin comen in anrochte
alste mi ghesiede .i. luttel hier te vord
des ionefrou hilt enen haren
so hare hant en hier mi blaten
en ic liet mi so verduaten
dar ic den haren dede te monde
en si bleser mede ene coere stonde
binne dien quamen hier ghereden
ii. ridders die mi dese onfden
siden si waren ghewapint wel
en te mi wart alre fel
soe waren stark en groot
en ic was van wapnen bloot
doe moest oyer mi gaen
en hebben mi aldus gheuaen
doe hadde sagremoz voren
en vragede waer es die haen
doe ionefrou seide ic lenen v
suldiere mede blaten nu
soe sprac sagremoz

Die trale die daer staer
 Was ven yfere uast en gaer
Bmp dien quam one ioncfrou ghegaten
 En hadde van sagremoz verstraten
 hoe sine saken waren comen
 helyt dar die rose bouen andren bloeme
 n den storer stone traer
 s mozghens metter dagheraer
 Was hi stont bouen ment ghen man
 daer was uele re prisene an
Si sich sagremoz daer binnen
 en deel begonste siene minnen
 ar sine stone ghedane
 daer uele was re prisene ane
 s i sprac an hem behen delike
 e n stide god wat hemelrike
 s cone ridder die moer v houden
 e hi sijt gheuaen bi onstouden
 e n dur anders maus wille
 o ar ic sal v beraden stille
 v an den stonsten en van den besten
 d ar hier sal comen linné der uesten
 s emmer ne hebs myn vader danc
 e achre hurel op sijn beduanc
 e sal v spreken en gi mi
 d icke wile en wesen bi
Sagremoz sprac ioncfrouwe
 deser dogher en deser rouwe
 oore v lonen der maghede kint
 e n si berit hem carelike sint
 e nen verren capoen wel ghebraden
 d te hen wel quim te staden
 e n wijn en broor
 a u re vane dur die noor
 w aneer dar hus legherde
 v an des men want bouen ten erde
 d ar men drinken mochte en eren
 e n leers bi vergheten
 d es berit si hem ghenoech
 v roe en spade sijn ghenoech
 s iene r hem ghebrenen ghene sake
 s i hilden onderlinghe sprake
 d iken en re meniggher vre
Hier lant bliuen die auenture
 h oe sagremoz lach gheuaen
 e n daer gi of hebt verstraten
 e sal v tellen na enen dele
 s a deser tale van doedmele
Doedmeel daer men of heft ghehor
 voer metter ioncfrouwen alsd voer
 daer ic die tale of hebbe ghelaren
 d ar hi quam linné ere straren

e n ghenogere enen man
 e n ene ioncfrouwe wel ghedaen
 e n enen ridder dar waren si drie
Doedmeel ghenogere die
Si v hoer wat die naen dele
 e n ne grote doerpede
 h i wilde hebben re sijnn dele
 d ic ioncfrouwe die quam mer doedmele
 d es so was si onghede
 d ic naen voer bi harte lide
 h i wilde cussen an haren mont
En si gaf hem ter seluer stont
 e n ne slach sonder beide
 d ar hi rantede rghere de
 e n vel ter erden ouer sine handen
 d ar sich sijn here en vlder anden
 e n hi doer met groter ghere
 s a die ioncfrouwe metten spere
 e hadde si der spere met onruwet
 h i hadde re doer of vert met
Dier omme balch hi deedmeel
 en wilde vellen sijn reuel
 h i stide waltch ridder en verslagher
 h oe comer dar gi niet verdingher
 e ne ioncfrouwe bi moer wer
 o hi hadt der ghelaren ber
 o i mochte lichte ic soude v staken
 s o sere v soure here broken
 o erren yfere van minre spere
 d ic ghene ne vruchte r er ene vere
 o p dar hem doedmeel behier
 d aer omme ne wilde hie laren niet
 d er ioncfrouwen re doene rozen
 a lse hi hadde ghedaen re voren
 s o langhe onder spraken si hem daer
 d ar si ten spere vnghe daernder
 e n quamen re gader so niet cruchte
 d ar doedmeel ronden stuchte
 d en andren stote vren aridene
 e n veldene in dar gras groene
 s o dar hi lach v stuchte si stille
 e en deel ghequeste re sine onwille
Doe heite doedmeel ter erde
 d ic prijs re bezaghe ne legherde
 e n lier sijn ois bi hem staen
 d ar hen nide soude sijn ontraen
 v a sijn rechte hore ware comen
 e n har weder hadde ghenomen
 h i vme re sijnn swerde doe
 e n hi maect vren stoe
Binné dien was die
 e n hadde sijn

e n ghinghen onder slaen te voer
e i hadden te vechtere goeden spoer
e n slaeghen ommer slach in slach
d aer ne was ghem verdrach
b unne dien doedmeel gherake
e nen slach die niet ne smakede
d en andren in sinen stude
d ar hi wilde of ne wilde
h i moester laten steken binnen
h me conster vte niet ghewinne
d ie an der ontwranet hem vter hant
d aert sine in des stiles cant
d oe moeste doedmeel achter gien
d ie ridder ghinc op hem slaen
d ie doedmele versochte
h i deete hem also hi best mochte
f eggen ghene slaghen
d en andren begonste die arm traghen
e n wart vermoort a groot deel
d ike die verkende doedmeel
d ar an den ghenen was cranken wete
s rac hinc mer goeden ghete
v az die loest merren stude
d ar hi wilde of ne wilde
v allen moeste opne erde
v an der stike die hem so derde
e n hem ver wandel de sine ghedane
e n doedmeel ghinc hem ane
e n trac hem of den stalm hoer
d ie vast was en goer
e n maecte hem sijn houet bloer
d oe stude hi ridder gi sijn door
d ie van eersten warer so sel
f e sal v ghematen wel
b unne dien was die ridder beedeit
v ander wonden die hi hadde gheuoeit
e n spranc op vinder erde
e n vitoeuerte ren swerde
e n doedmeel dar sine trac
v ren stude daere in trac
d oe ghinghen si hem ander slaen
d ike te voren hadden ghedaen
s uare slaghe en groot
d ie ghene hadde rouet bloer
h ius mochtes langher niet ghedoghen
h em liep r bloer ouer die ogghen
d ie cuffie ne mochte niet ghedraghe
s onder helm die suare slaghen
h i moeste binnen in die stude
e n riep ridder ghenade
f e kenne hem ver wonnen
e n

h i was v houder dan mi
h ers goer recht ic seg v ruis
f e bekens mi seluen wel
d ar mi doerheit gheuel
b iden ist ouer mij vergaen
f ic v wille gi moghet mi slaen
f e gheue mi op al gheheel
d oe antwoorde doedmeel
e n seide ridder ic late v leuen
w idi v vriendelike op gheuen
e n waren daer ic v senden sal
d us moghedu verdinghen al
e n leuen voer mer minnen
d ars ter fonteynen vander alanne
d aer suldi die coninginne vanden
o hi sulr hare segghen en onbiden
d ar icse harde sere groere
e n mine hadde ghene moere
t e warue daer si mi ghehoer
d ar benam mi andre noor
d ar ic weder niet ne wende
s egt dar ic v daer stude
f n hare ghenaden gheuen
d idus so moghedu hier ontgauen
e n verwinnen dit leer
d ie ghene sprac ic bens gheoer
d us was gheoer ghene sijn
d ie ridder sar op sonder respur
re doene dar men hem hier
d us nam hi alsof en stier
e n voer ter coninginnen wiet
d ie naen sar weder op sijn paer
d aer ne die ionefrou of sloech
e n dar hi so qualike verdrach
d oe bar hem doedmeel
d ar hi hem seide v deel
w aer omme hi die ionefrouwe ane reisde
e n dar hi hem niet ne vreisde
d ie naen antwoorde ouer lanc
b i gode ridder her dede beduanc
e n ic mach v segghen hoe
o n here duanker mi toe
h i wilde dar ic begonste den strit
h i heuers gheploen langhe rit
s y es hus bleuen in die onnere
b unne dien volghede hi sinen here
d ie ter coninginnen voer
e n alstemeve of sach dar boer
d uam her keite ieghen hem ghegauen
h me wiste war hi wilde bestraten
w oder quaer ofre goer
e n also her keite doe verstor

e n̄ dedden menich stoue wort
nne cant niet al gesegeen wort
en rechte rassen en ghinc eten
de ridder was stre vergeten
e n̄ alkenen weder op dede
e n̄ si hadden gheven bi liever lede
de wilde hestor dane riden
e n̄ langer niet onbiden
e n̄ doedmele niet hem leiden
e n̄ alse hi dane wilde stede
waren si droeve van den worden
die die ghene dier hoden
h me ware bleuen binne der zale
ar des ne help ghene tale
alst als wort was comen
dar si onlof hadden genomen
h estor en doedmele die wilde
voeren wech die ridders milde
h estor verrelde die redene n̄
doedmele groot en smal
de die saken comen waren
e n̄ hoe die heren waren geuere
te soekene lantlore
om hem waren die genere
droeve men ne wiste waer hi was
de n̄ doedmele antwoerde das
dar hi niete wilde sweren
h me wilde des eers niet onbert
dar die andre hadden ghesore
almen hoide hier re voren
e n̄ alse hi den eer hadde gedien
e n̄ alse hestor hadde ontfaten
voeren si wech onder hem beide
alst die niet ne wilden steden
wa die remyn was comen
den si onderlinge hadden genome
die gesellen doe si steden
alst si hoer bedieuen
vergaderden si op enen dach
dar harlyc sinen geselle sach
ten swarten cruce in den foreste
e n̄ dreuen onderlinge feeste
oer dan ic v vrellen mach
alst doen den andien sach
dar dar si binne desen stonde
lantlore niet ne vonden
en dattene har negheen na sach
des hadden si harde sueter verdrach
e n̄ drucege des ouer een
dar ne bleef achter har ne ghen
dar sine stouen soeken waren
e n̄ alst steden die daer waren

e n̄ onlof namen daer ter steden
w eenden si van iamerheden
o p auenture wat hem stude ghestien
e n̄ of dien den andien noch soude sien
e n̄ voren wech alre male
v u latic traen hier die tale
v an al desen heren
s onder op waleweine wat ic here
v u suldi hozen op dese vre
v an her waleweins auenture
D v gater hier echr ene redene in
daer gi of hozen mogher begun
en lesen en tellen
de walewem voer van sine gheselle
de hem spreiden hare carare
o m re ver eische me mare
v en lantlore mochten siere an come
e n̄ walew hadde den wech genomen
den hi harde lange voer
e n̄ hi vernam van niemene boer
v an dien die hi sochre
e n̄ dicke stre bedochre
de aer hi selle auenture vant
e n̄ walew quim te hant
ten lande van strangoere wuert
h me hadde daghes niet ghespaert
de lanc was en heer
sa dat sin oer was al besweert
e n̄ moede verwaren
e n̄ sach bi ere straten
e ne fontene dier hi nam goons
de aer omme stou menich stou boom
de aert onder goer rusten was
e n̄ her walewem beir mit gras
o pte fontene daer hi hem coelde
e n̄ daer hi den wint ghoude
de ar hi vergat sinen rouwe
b minne dien quam daer ene ionefrouwe
de waleweme harde stoue dochte
o p enen maal die rolde sochte
de i groere waleweme saen
de sine helm of hadde gedaen
h arde vriendelike en hi hare
teerste dat here warr geware
si kendene wel doe sine sach
e n̄ stude here hers anden dach
g hegaten ene lange stoude
e n̄ naker stre den auonde
bi dien radie v dat gi
te auontmeer cant herbergen niet in
de ar v ristenre dar ic weert
de herberge sul v welen ghereet

Hi ontfende har en si bar
e n si seide daer ne ware ghenestur
d aer hi herberge soude vinden
a l wilde hylte re soekere bewinden
s o lange dar siene an die brochte
d ar hi se begheerde en sochte
d ar sine bematende en besuoer
d ar walewen met har vber
e n wilde hare bedde niet verhoer
h i hadde smachtv geleggen re voren
t enen clostre daer hi sine wapne liet
o m andre daer men hem ber tot niet
e n om dar hi niet ne wilde
o n her walew' die milde
d ar menne ouer al bekende
n ame hi verre of geheide
d us uer hi in coerw wilen
o m die mare van ere milen
f n der ioncfrauwen geleide
d icne herbergede en daer ic of seide
o n dar hem dochte rbeste
s i leidene kinne ere veste
d aer hi wel was ontfuen
e n siu ois roe gemlike gedaen

Binne dien so quam i lode
en seide ioncfrauwe bi gode
h ier comt myn here van hier kinne
b i al dar ic can bekennen
b rucht hi kinne siere staen
xv ridders die comen geuaren
a lle in siere geleiden
f u doet genoech gereiden
s pree die ghene ic bens vast
Doe vragede walewen har gast
w ar dien here wescomen mochte
d ar hi al die ridders brochte
i e ioncfrau antwoorde na desen
h ere hier sal morgen welen
e n vermieren roenot hi
e n dur dese sake en bedi
d ar v werd on myn here
c herue soude ontfang zu ere
i n den roenot en prijs
s oeker hi in elker roue
o m hulpe en om cracht

Die die gerne name mach
i e coninc marboer
s al grote helpe hebben oer
e n mach gheuen grote haue
o n here es onthouden met ene gracie
d ie tegen den coninc sal welen
f u wouts god wies sal geuelen
e i hebben hem leide siere vieren

o n arghen sal men den sijn welen
w re daer hebben sal die ere

Hinnen desen quam die here
o n er sinen ridders in dar hof
e n beire ter erden of
s i waren alle ber ontfuen
d an ic v mochte doen uechre
Doe maecte die vrouwe vroer
h aren here so dar hi wel verstoer
d ar daer her walew' come vore
h i was blide van der menste
e n ontfingghene wel met ere
d us waren re sapene daer die here
e n hiden onderlinge spake
s i hadden gheuoech van vneger oise

Doe die dijnst was gedaen
e nrie maectur vergien
h ar die here sinen gast
o n er goeder herten harde wist

Enrie ridders allegaer
b adens der auenturen vader
w alewene die bi hem sit
Enrie vrouwe mede bar
d ar hi wapne droeghe
d ar sine genaden oft hem voege
o pren andere dach daer niet
o n erten gonen die waren daer
e n helpen thouden hare ere
d es baden si walewene siere
d ier node soude hebben ontfen
e n sprac hi waters ghereit
a lre doene dat hi wiste

Beide met crachte en niet luste
d ar goer riader soude bestaen
o uer die hem ere hadden gedaen
d es waren si alle toe gemake
e n dancken hem siere dier sake
Doer ruy was en hem goer dochte
c hingen die heren slapen sochte
d es men den stonen dach vernam
e n dar licht in dien zale quam
e n reerte dat mene mochte bekume
s ront op die here van daer binuen
e nrie ridders altemale
d ie dater lagen achter dien zale
e n ghingen hem stocien en deden
e n daden hem wapnen en gereede
a lte die niet wilde sparen
v an alle den ridders die hier ward
d aer ne was niet in so siere ghereit
f o geuont en ghele r
a lte walewen des heren gast
e n dede sijn ois zadelen wist

e n voer bringhen in dar hof

3

Du beghint hier ene tale
 die coninginne wel te dale
 dieke wile in onmacht
 en verloos al hare cracht
 en alle weder wild beemsten
 want si god moete nu verdoemē
 te doot dar si in later seken
 en hi des lufs heft begheuen
 die bloemt was van al dien
 die ridderstaps pleten
 or rechte claghe ic mane stude
 i was sere tenden rade
 der mochremen den mesbaren
 alle die rie har waren
 in harre vrouwen toten
 die waende hebben tijt verlozen
 en diemen so mesbaren sach
 die ridder die dier ter erden lach
 die die coninginne vroude lof
 van eerst en anercide
 die de drie ridders ter weder sine
 h i was becomen so dar hi sprac
 en vraghede der vrouwe
 es si dreue sulken rouwe
 en wes si har so mestier
 die vrouwe sprac mine machs niet
 dar ic hebbe rouwe groot
 die bloeme van ridderstepe es haot
 si vne achte ridderstaps al men
 mit dar hi van der wardt ster
 die vraghede die ridder om niemare
 wie dat die ridder ware
 die daer sinen ende hadde ghenome
 en daer hare die rouwe of was come
Die coninginne seide her ware lantflood
 doe hadde die ghene rouwe gesoc
 of meerre dan die coninginne
 en was so sere rinden sinne
 b eide van rouwen en van claghen
 h en allen ontfarmets dier saghen
 en die hem antwer so ghehende
 die vrouwe vraghede of hme kende
 h i seide hi kende so wort
 en hudder so uele of ghehoer
 dar hi achter desen gach
 si emmermeer blede wesen mach
 h i weente hi dreef groten rouwe
 doe ghereite hare die vrouwe
 en wilde varen te cardeloor
 i liet hem allen ni gheboor
 dar niemen ne make niemare
 van des dat daer gheualen ware

erer wilen en roter stonde
 dar die van der ra folronde
 weder te houe waren comen
 en men andre drie hadde vnome
Dus steden si alle van daer
 daer hadde die meneghe therte suer
 en voeren tot cardeloor
 al draumde haren rouwe groot
 or ar die coninginne hadde wel beuolen
 dar ghene saken bleuen verholen
 en datz daer niemene ghewoeghe
 or hier en her har seluen voeghe
 en men deete die niemare
 h ier blifst die tale van hare
 en van die se te houe brachre
 en hie te lantflote van der haghedochte
Dier seghet ons die tale
 dar lantflood voer touen male
 oerter ghedagheder ioncfrouwe
 o mte behouene sine rouwe
 dar langhe ghinc ouer insodach
 b iunen dien her lantflood verstat
 en ne ioncfrouwe comen in sin ghemode
 die har leuen harde wel troet
 b i al dien dar lantflote dachre
 a p enen niuel die telde sachte
 die si hem quam ber ghehende
 l antflote en siene kende
 G roore hie eer si hem deede
 h er was altoes sine zede
 die ar hi ioncfrouwen groete
 T eersten dar hie ghemoete
 en si seide god lone v hore
 en behoude v in vwe ere
 si e dade hys niet te dore hi vanden
 v we ghelike in hie v hore vanden
 v an ridderstepe in gheen lant
 f t wane men sulken ridder noot ne want
 si nu es te puse die ghen oech
 b erde dagher en ghen oech
 f ure weer sake die v aert
 en gi lant harde sere beghere
 f ur lant van frangoure
 d aet soude die meneghe sijn in poere
 o m v te soekene wisten si water
 d ur v heft die meneghe therte suer
 en die v sere begheren
 d ar si haren sin verteren
 o m v te sprekenen en te siene
 o chren si v inden bi agriene
 en si hime haren lante bringhen
 en nis hem god wilde ghehinghe

der uere namen si ghene haue
afonden si in an die se hem gane
of mochten si horen van v nismare
er lantsloot enrwoide hare
Honcfrouwe god lone v
der dogher die gi segt nu
ben ies werdich of ne lant
aldus stiede die ioncfrou van hem
en si waeren vort rorer stoude
datter nakede den auonde
doe quamen si enen foreeste
hi en sie daer vonden si
en harde stoue ghesare
daer woende in a druffare
den foreeste wel ghehende
en die lantsloot kende
daer waren si beide wel ontfan
en te ghemake ghedaen
van al des men mochte
Lant' was ghebedder sochte
daer men dicke in den dach
sme wonden besach
men liet hem niet ghebreken
daer in lach hi u weken
en moeste sijn dachs onbiden
er hi ghen mochte of riden
en eer hi mochte wel ghenelen
si v linc hier die rale van desen
en si here weder te daedmele
en salre of segghen van enen dele
Die ioncfrou daer wi of steden
si waeren woch onder hem beide
en daer hi en was comen
si v hoer wat men hier sal nome
rorer walen en rorer stoude
daer si ene ruuere vonden
die wate was en diep
entrie harde sere liep
daer ouer ghinc ene brugghe lanc
die final was en harde cruce
die vraghede hi der ioncfrouwe
en stiede hi vuer trouwe
hoe hebdi mi hier brocht
en war hebbe wi hier socht
hoe soudic ouer dese brugghe linc
men ne macher ouer ghen no riden
doe sprac si te seg v war gi doer
daer stien v paert gaer ouer te waer
dats vueste dat te cin verhoeren
die sal alleue gaten ouer voren
Doe seide hi ter goeder vren
die neme dats in mach ghebur

die ioncfrou ghinc voren
die seide der brugghe niet ne mede
si hadt dieke te voren ghedaen
en conster te ber ouer ghen
die wel hadde verdient lichte
En daedmeel volgheder
en si her tender brugghe si
si se hi quam ter middewater
was si so cranc en si dien
daer hi hem ouer sine boue
langher onthouden niet conde
en vel mit water en voer te gram
en alle hi weder op quam
dede daenture dat hi nam
die brugghe in sine cranc lende
daer water dede hem so lende
des hi te uele hadde ghebronke
daer hi te bodeit was ghesouke
hi hadt vol sinen lichame
daer hem dede suare melquame
si ochtin help hem die auenture
si warder hem sere te linc
daer hi mer alre ghewelt
hem en die brugghe helt
An dander side quam ghegaten
en dozper te voer en ghinc
en ende van der brugghe
en keerde den ridder sinen rugghen
en daedmeel nep heue here
hi elp mi dar die gods ere
te desen warre of gi moght
daer v god lone alle dogher
Die dozper anroede war dadi den
si dar water diep en suer
waende daer auenture
si ouheit dedes v onder wunden
dozper ne es te ghere vre
si aldich te daene ridders auenture
si dien ne wil ies mi niet beunden
si emer dat gi daer moghet vanden
Doe seide die ridder hi te laech niet
die den dach dozper hier
si o men salke ghenen dozper hant
si ni hof daer goede lade comen
en si sine sijn werdich niet
daer hem si ucle enen ghesen
Die ridder was sere raughemude
en si her den dozper en die sprake
o p wien dar hi was gram
die ridder punde hem dar hi quam
o pue brugghe merren lichame
en si troop so langhe al dacht hem

101

Doe wete g'glouael ter eide
 e n vms ghenendelike rogen swerde
 e n seide ridder her wouwen
 d te den stryt heft begonnen
 o p desen ridder onuerdient
 c omr hem te genaden en blif syn vrient
 j ogen den ridder die hier haer
 o f gi v weer der daer bestour
 j egen den ridder en soetb genaden
 e n herer wue mesaden
Die ander sprac hi sloech te door
 mten salstnape sauder noot
 v had to wrake wel genomen
 e waerdi hem niet te staden romen
Glouael sprac her ware onrecht
 soude ouer enen salkuecht
 ene ridder slaen te door
 d te wrake soude syn te groot
 v ongeuer hem vben euelen moer
 e n sijn geuente der dunct mi goer
 j nders sal ouer v ghen
 j me here v niet den ridder slaen
 j ur te larene mijn leuen
 j e wil dar hier si venguen
 j l eucl moer rustchen v beiden
 e er te wan v sal steden
 o lange dede hi mer siere bede
 d ar hie beide versoenen dede
 e n gheuende wesen wel
Doe vragde die ridder drete uel
 glouale waer hi soude
 h i ware daer in den wilden woude
 e n her ware den Augide bi
 l iene ridder en bedi
 o comt enmeer binne miere veste
 h erbergen dar es v rbeste
 o lange sprachen si van dien
 d ar siere voeren onder hem drien
 h erbergen bi ghenen rade
 o mte makene vrientstap ghestude
 d es nuont waren si wel omfien
 o andut v al doen verstrien
 w ar meure de est dranc
 h ar soude v dinken alre lant
 q a den erue saren si en spraken
 v ede v voer van menogen salken
 n lse hoghe stede plien
Doe vragde die werr metten
 glouale waer hi soude
 e n waer noorsake darten uit brochte
Doe reide hi van ende toide
 d te redene entre vorwode

e n dar die cen...
 e n wat siere dalea en slagen
 e n hoe hem lant door was ontvoert
 d es si siere waren entlegher
 r e houe daer of en veruater
 e n men ne wiste wat waer
 d ar hi geuente wesen mochte
 e n hi seide dar hme soude
 e n si x der mede
 w eder en voor te meneger stede
 j c vruchte dar hi ons es ongherent
 d ar ghevedde dar iche of weer
 d ars dar i ridder quim gherden
 o pa ons mer stonen leden
 e las stoen hi v siere men
 e n hi hadde rode wapme an
 v n voerde eens ridders hauer
 n lics van den buke gerouer
 d ar mochte her ane wel belinne
 h i leer ter foureint vnder aluine
 d aer die coninginne sar
 e n voer bi vorr si en par
 h me lerte nietwer daer
 o n her keie volgeden niet
 a ar hme keerde mer
 w nie weren war hem es ghesaer
 w eder blifstij ofte lachrer
 e n i ridder uolgede achter
 d aer va niet of helben verhoer
 n lse uel als v wor
Doe utmsde die ridder van daer binne
 l iene desen ridder beluinen
 d ar ic was drete vor
 d aer die vrouwe of sieh dar boer
 b ende wat den houede en van mi
 j c ben wel seker des dar hi
 o i nup soude dringen en wanconne
 e n van lantlore soude of gounen
 h i si dor of ne si
 d ele ridder soude rten mi
 e n seide dar hi mer ne wiste
 n o geweren conste bi hie
 n o binne langou hadde gehou
 n lse uel als v wor
 v an lantlore anders dan hi daer seide
 o ad moesten verden van seide
 o ar om dar gi mijn gult sar
 j e sal v moughen te pumerij
 k eien den druffate wisen
 w ildi minc herberge prisen
Glouael dmlers hem siere
 e n seide ut ic lieue here

012

Handwritten note at the bottom left of the page.

Doe wiste hem die were ene crumre
e n seide hem sekerlike
h i soude daer keten vinden
w alde hme te sachte beuuden
e n of hme ooc niet vonde daer
h i soude enrelike comen daernaer
Aglouuel duncte hem seve
d er dogher oirer ere
d ie hi hem dede daer ter stede
A i ghingen slayen bi leuer lede
r erer wilen dat was dach
e n darrne aglouuel versach
d one wilde hi langer lerten niet
te soekene dar hi behiet
e n dat hi vuden niet ne mochte
Lantflote vander hagedochte
T eerste dar hi was ghereer
d ar lange lerten was hem leer
h i nam stonen olof
d n al die waren achter thoof
e n voer daer hem die werd vmaende
e n daer hi keten vuden waende
T er crumreigen daer hi seide
o ier haestheden sonder beide
Binne dien liet die werd gien
keten dien hi hadde geuuen
In dien dar hi tou heiligen suer
e er dar hi dane voer
d ar hi nimmermeer gewoeghe
s o nimmermeer voer droege
w ie darrne hadde geuuen
o p dat so liet hi keten gien
e n wylde ne rote aglouale
h i voer van daer mer deser rale
d aer hem die werd hadde gheser
e n vaur aglouale ghereer
d een ontfinc den andren wel
e n hadden bliscap en dyl
d ar si te samene waren comen
d oe ghinc aglouuel namen
h oe si lantflote hadden onghereer
e n dar men te houe niet ne weer
w ane hi quam en waer hi voer
s nie wister of gheen gheboer
w arwart hi wesen mochte
e n seide hem wie darrne socht
Doe suer lete daer ter stede
d ar hi soude varen mede
o m te vudene of hi mochte
Lantflote vander hagedochte
d us verleden si onder hem beiden
d ie te voren waren ghesceiden

En voeren wech daer ter we
h ier blifft staende dese auenture
s u herte weder te waleweme
d ie voer berghe dale en plene
Hoe waleweme verlore logren
d oe hi lantflote soeken voer
Hier laer dese auenture behante
die wi nu lesen loginnen
dat doe her waleweme fier
v an sine gesellen die hi liet
d oe hie werd hadde ghesten
d ar so bloede. doe quam na dien
o n her walew' die sochte
Lantflote van der hagedochte
h i voer in daghe al dure
e er hi vaur auenture
d aer ier an te vertelne lach
d aer na apren vierde dach
w ar hi beuuden niet enen wale
h i herre was suer en tongemahe
e n leude mer onre
e n quam voer marthamaes veste
e er hie hem bedochte
o m auenture die hi socht
o ier dar hi dus quam ghereed
w as hi ghene veste leden
e er hie hem vorlach
d ar dede die slach die hem an lach
d ar hie niet of hadde verstaten
En marthamaes he quam gegien
d ire cartene sijn dach
v or sine voere en hi sach
w aleweme gewapen viden
h i groerene mer dar soude lide
o ar walow' ne hoers niet
d ar dede die vate die hem ne liet
Hier omme blach hem marthamaes
d ie here van daer binnen was
e n waende darrne ridder hadde onwerd
d ar hme te groerene mene bagheit
h i dede hem welyme ter vaert
e n sar op al ong'hesaert
d ike die seve was verholgen
e n voer waleweme volgen
h er salde en niet spere
d ike die te vechene hadde ghr
o p waleweme die daer leet
e n die hem raurwoude vmeert
d aer omme was hi verholgen
e n voer waleweme volghen
e n hi riep ridder leert v omme
d ie lange sweghet also v domme